

2023

КАТАЛОГ ОЗИМИХ КУЛЬТУР

SAATBAU
Saat gut, Ernte gut.

F.M.
PROBSTDORFER
SAATZUCHT

«SAATBAU PROBSTDORFER UKRAINE»

- 🌿 Спільна сильна селекція
- 🌿 Асортимент, який покриває всі вимоги сівозміни
- 🌿 Ґрунтовні знання в агротехнологіях
- 🌿 Висококваліфіковані спеціалісти

SAATBAU LINZ (ЗААТБАУ ЛІНЦ)

була створена в 1950 році. Нині понад 3200 австрійських фермерів є членами та власниками цього потужного сільськогосподарського кооперативу. Його основною метою діяльності є забезпечення агровиробників якісним насіннєвим матеріалом. Підтримуючи збут насіннєвого матеріалу в більш ніж 15 країнах Європи та Азії, SAATBAU LINZ постійно сприяє розвитку якісного, орієнтованого на довгострокову перспективу, сільського господарства. SAATBAU – одна з небагатьох компаній, яка представляє найбільше різноманіття культур: понад 350 сортів близько 85 культур, основними з яких є кукурудза, соняшник, зернові та бобові культури, ріпак, льон, олійний гарбуз.

2013 року в Україні була зареєстрована дочірня компанія «ЗААТБАУ Україна». Крім продажу насіннєвого матеріалу, одним з перспективних напрямків роботи є ліцензійне виробництво озимої та ярої пшениці, озимого ячменю, сої, зернового гороху у співробітництві з провідними насіннєвими господарствами України. Також компанія закладає велику кількість власних дослідів для виявлення найкращої адаптації селекційного матеріалу до кліматичних умов України та перевірки різноманітних засобів технологій для надання в подальшому компетентних рекомендацій сільгоспвиробникам.

PROBSTDORFER SAATZUCHT (ПРОБСТДОРФЕР ЗААТЦУХТ)

є найбільшою приватною насіннєвою компанією в Австрії. Вона заснована у 1947 році і вже багато років веде успішну діяльність на ринку насіння Австрії та інших країн Центральної та Східної Європи. Компанія займається селекцією сортів основних с.-г. культур (зернових, сої, ріпаку, соняшника), виробництвом та реалізацією насіння. Багато років успішно працює на внутрішньому та міжнародних ринках насіння, особливо в країнах Центральної та Східної Європи.

Завдяки своєму українському представництву «ДУНАЙ АГРО», починаючи з 2014 року, представляє на ринку насіння України кращі сорти найважливіших с.-г. культур, постійно

розширює асортимент своїх продуктів та надає компетентний фаховий супровід українським фермерам.

Завдяки сильній генетиці, ретельній підготовці насіння та широкому спектру кращих сортів с.-г. культур селекція PROBSTDORFER SAATZUCHT вже багато років має репутацію надійності, стабільності та якості серед клієнтів та партнерів на європейському ринку насіння. Компанія Пробстдорфер Заатцухт проводить виробничі випробування нових сортів в Австрії, Угорщині, Румунії, Україні та Туреччині, тому вони якнайкраще пристосовані для вирощування у регіонах з низькою вологозабезпеченістю.

ЗМІСТ

ВІДГУКИ КЛІЄНТІВ	8	ТУРАНУС	50
АСОРТИМЕНТ ОЗИМОГО РІПАКУ НА 2023 РІК.	12	РОЛАНД	52
БЕРНІ	14	АНГЕЛУС	54
КЛАРУС	16	ТОННАЖ	56
ГРАФ	18	ФАБІУС	58
МЕМФІС	20	ДІАДУР	60
АСТАНА	22	АТТЕРГАУЕР ДІНКЕЛЬ	62
Основні фактори отримання високих врожаїв озимого ріпаку	24	Основні фактори отримання високих врожаїв озимої пшениці	64
АСОРТИМЕНТ СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ НА 2023 РІК	28	АСОРТИМЕНТ СОРТІВ ОЗИМОГО ЯЧМЕНЮ НА 2023 РІК ...	68
ГАУДІО	30	ХАННЕЛОРЕ	70
АКТИВУС	32	ФІНОЛА	72
АМАНДУС	34	МАРІССА	74
МАУРІЦІО	36	МОНРО	76
АПЕКСУС	38	ХАЙДІ	78
БАЛАТОН	40	КАРМІНА	80
БАЛІТУС	42	АРКАНДА	82
ТАЦІТУС	44	Основні фактори отримання високих врожаїв озимого ячменю	84
АУРЕЛІУС	46		
МІДАС	48		

ГОНЧАРУК ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ

Агроном СТОВ «Родина» Ульяновський р-н, Кіровоградська обл.

Вже не перший рік працюємо з сортами озимої пшениці австрійської компанії SAATBAU PROBSTDORFER та дуже задоволені, бо сорти мають безперечні переваги в умовах вирощування нашого регіону. Так, у сорта МІДАС відмітили високу посухостійкість, РОЛАНД показує високу та стабільну урожайність, а БАЛАТОН у минулому 2019 році вродив найкраще – 82 ц/га. Зерно було відмінної якості, вийшли на 2-й клас. РОЛАНД та БАЛАТОН висіяли в цьому році знову. Всі ці сорти ми висіваємо з нормою 150–160 кг/га, оскільки вони дуже добре куцяться. То ж ми значно заощаджуємо на насінні, при цьому отримуємо гарний урожай та високу класність зерна.

СИВАК ОЛЕГ ІЗИДОРОВИЧ,

Керівник агрономічного департаменту ТОВ СП «ПАЕК», Снігурівський р-н, Миколаївська обл.

Співпраця з селекцією SAATBAU PROBSTDORFER триває протягом трьох років.

З впевненістю можу сказати, що були лише високі та стабільні врожайні. Дуже задоволені були у минулому році озимим дворядним ячменем Ханнелоре. Він у прямому сенсі здивував нас своєю урожайністю 56 ц/га у 2020 надзвичайно посушливому році. Ячмінь Марісса також відрізняється надзвичайно виповненим насінням

Гібриди озимого ріпаку Кларус, Мемфі та Граф ніколи не підводили у нашому посушливому регіоні та завжди тримали врожайність не менше 32 ц/га.

Цього року плануємо висівати також гібриди кукурудзи та соняшнику.

НІКІТЧУК АНДРІЙ МИТРОФАНОВИЧ

ФГ «Нікітчук», Херсонська обл., Великопетиський р-н

Четвертий рік поспіль обираємо селекцію SAATBAU PROBSTDORFER по озимому ріпаку.

Врожайі отримуємо завжди стабільні та на високому рівні. За час співпраці ніколи не було вимерзання чи пересіву. Навіть враховуючи критичні умови по вологозабезпеченості у 2020 році, озимий ріпак КЛАРУС не підвів та сформував урожайність 44 ц/га.

Сіємо, як правило, декілька гібридів: КЛАРУС, МЕМФІС, ГРАФ.

Завжди урожайність була вище 40 ц/га. Цього року хочемо спробувати новинку – гібрид АСТАНА.

Семенчук Юрій Андрійович

ТОВ «Перв'ятичі Агроком» Львівська обл., Сокальський р-н, с. Перв'ятичі

Давно знайомий з компанією SAATBAU PROBSTDORFER, але тільки в сезоні 2019-2020 році посіяв сорт озимої пшениці ФАБІУС. Вже восени відмітив швидкий стартовий ріст рослин та високий коефіцієнт куцання, що забезпечив на час збору врожаю 5-6 продуктивних стебел. Незважаючи на складні погодні умови, протягом всього вегетаційного періоду (приморозки в травні, перезволоження в червні), цей сорт забезпечив високу врожайність та якість зерна.

Ввівши в структуру посівних площ сорти озимої пшениці компанії SAATBAU PROBSTDORFER, ми маємо впевненість, що отримаємо стабільні врожайні високої якості.

ЧЕРНЕНКО ЄВГЕН ВІКТОРОВИЧ

Директор СТОВ «Єрківці-2», м. Єрківці Переяслав-Хмельницького району Київської області

Проблем, на щастя, не було з жодною культурою. Найбільший захват у нас викликала озима пшениця. Ми вирощували сорти Гаудіо, Балатон та Роланд і були задоволені тим, що в середньому показники урожайності були в межах 62-64 ц/га. Я б взагалі сказав, що пшениця майже відповідає першому класу по якості, хоч і вважається другим. Однак той високий рівень клейковини та протеїну, що вона дає, точно заслуговує на вищу похвалу.

БАТРИН ВАСИЛЬ ПЕТРОВИЧ

Агроном ПСП «Ягільниця-В» Чортківський р-н, Тернопільська обл.

Маю позитивний досвід вирощування сортів озимої пшениці МІДАС, БАЛАТОН, РОЛАНД та озимого ячменю АРКАНДА. Мені подобається їх витривалість, дуже добра зимостійкість та гарне куцання. Найважливішим фактором, звісно, є урожайність. РОЛАНД у минулому році збирали 86 ц/га, посіяли у 2020 рік вже на більшу площу.

НЕЧИПОРЕНКО ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ

Власник ФГ «Терра Нова» Жмеринський р-н, Вінницька обл.

У своєму господарстві вирощую декілька років сорт озимої пшениці БАЛАТОН за інтенсивною технологією та отримую стабільно високу продуктивність. Сорт мені подобається – він ранній, відмінно куцється, має крупне зерно з гарною натурою. У минулому 2019 році БАЛАТОН отримав біля 85 ц/га, за якістю 2-й клас. В цьому році, крім БАЛАТОНУ, посіяв ще середньостиглий сорт РОЛАНД.

РУЩИШИН РОМАН

Головний агроном ТзОВ «Волинь-Нова», Горохівський р-н, Волинська обл.

Із сортами озимої пшениці SAATBAU PROBSTDORFER працюємо вже чотири роки, вирощуємо МІДАС, БАЛАТОН та РОЛАНД. Сорти пластичні та пристосовані до наших умов, мають гарні зимо- та посухостійкість, дають гарну врожайність. На відміну від інших сортів, не вилягають. Ми задоволені результатами.

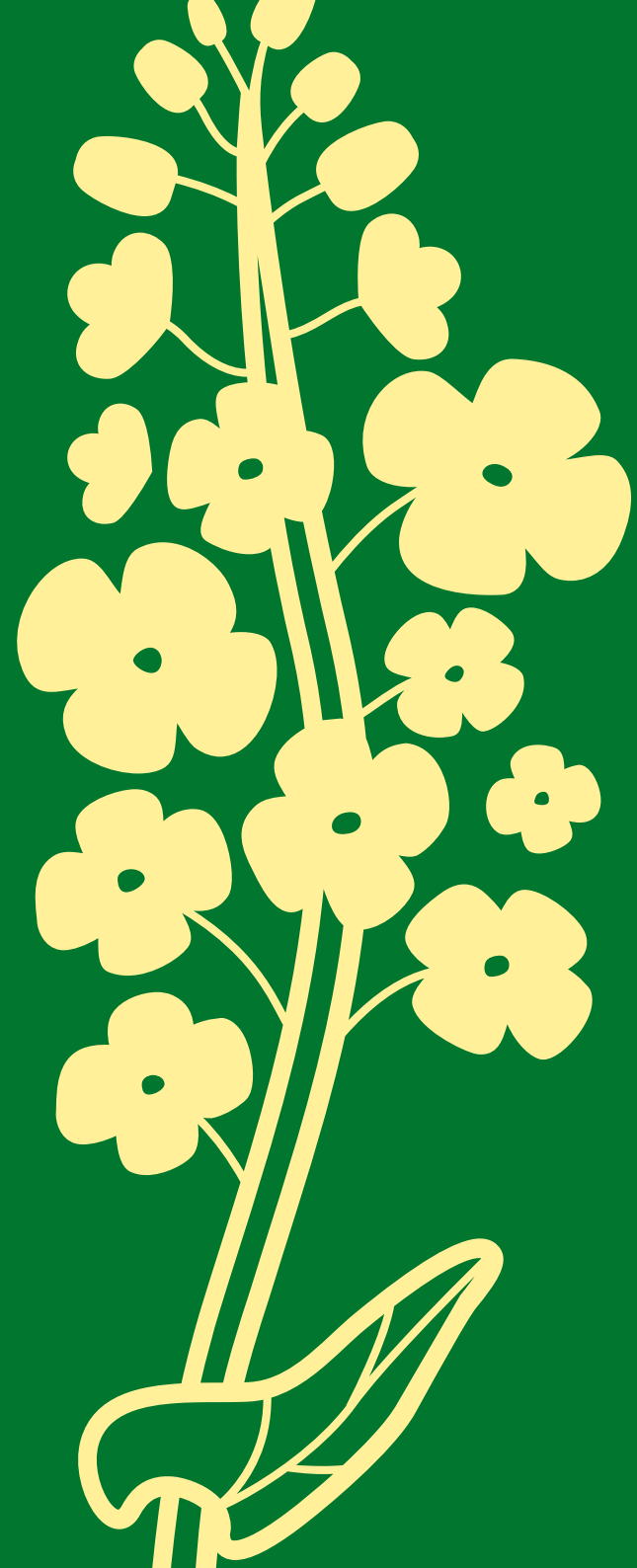
Баскевич Володимир Стахович

ПФГ «Поточище» Івано-Франківська обл., Городенківський р-н, с. Поточище

З продуктами SAATBAU PROBSTDORFER, знайомий вже 4 роки. В товарних посівах вирощую остисті та безості форми озимих пшениць. Хочу відмітити сорт АУРЕЛІУС, який займає 20% посівної площі озимої пшениці в господарстві. Цей сорт навіть в перезволожених погодних умовах Івано-Франківщини має високу стійкість до хвороб та вилягання та високу якість зерна. Сорт інтенсивного типу з високою урожайністю. За цьогорічних погодних умов урожайність його становила 74 ц/га.

Сорти озимої пшениці компанії SAATBAU PROBSTDORFER, як остисті, так і безості, характеризуються високою стійкістю до хвороб та вилягання навіть в перезволожених умовах Західної України. В цьому нам також допомагає посів демонстраційних полів озимої пшениці, де можна відслідкувати, як себе поводить той чи інший сорт в умовах саме нашого господарства з нашою технологією вирощування.

На сьогодні це та селекційна компанія, на яку я готовий робити ставку з впевненістю.

ГІБРИДИ ОЗИМОГО РІПАКУ

АСОРТИМЕНТ ОЗИМОГО РІПАКУ НА 2023 РІК

Назва гібриду	Початкові темпи росту	Зимостійкість	Відновлення вегетації на весні	Початок цвітіння		Достигання	
				1	2	1	2
БЕРНІ	9	8	8	Дуже раннє	9	Ранньостиглий	8
КЛАРУС	7	7	5	Раннє	8	Середньоранній	7
ГРАФ	9	8	8	Дуже раннє	9	Середньоранній	7
МЕМФІС	6	8	5	Середньо-пізнє	6	Середньостиглий	6
АСТАНА	6	8	6	Середнє	7	Середньостиглий	6

1 ... дуже погано, дуже пізно, дуже довго, дуже вразливі
 9 ... дуже добре, дуже рано, дуже короткий, дуже стійкі

АСОРТИМЕНТ ОЗИМОГО РІПАКУ НА 2023 РІК

Урожайність в посушливих регіонах	Урожайність у зволених регіонах	Висота рослин	Стійкість до вилягання	Стійкість до розтріскування стручків	Склеротиніоз	Фомоз	Переноспороз	Альтернатіоз	Потенціал врожайності	Вміст олії	Маса 1000 насінин
8	8	5	6	8	7	7	8	7	9	8	7
8	8	3	8	8	7	9	8	7	8	7	6
7	8	4	7	8	8	7	7	8	9	8	4
8	9	4	6	8	7	8	8	8	9	8	8

БЕРНІ

BERNY

Сорт озимого ріпаку **БЕРНІ** – це, насамперед, поєднання надзвичайно раннього цвітіння та раннього дозрівання для вирощування в складних умовах. **БЕРНІ** ефективно використовує часто дуже рідкісну зимову вологу, оскільки починає цвісти на 2–3 дні раніше, ніж інші сорти. Сорту притаманна чудова жаростійкість, оскільки він починає формувати врожай до початку періоду ґрунтової та повітряної посухи, що допомагає без втрат для врожаю пройти даний період.

- Раннє цвітіння та раннє дозрівання;
- Відмінно підходить для ранніх термінів посіву;
- Чудова регенераційна здатність після перезимівлі;
- Добра толерантність до фомозу та альтернаріозу.

- Цвітіння **дуже раннє**
- Стійкість до вилягання **СТІЙКИЙ**
- Маса 1000 зерен, г **4,6–5,7**

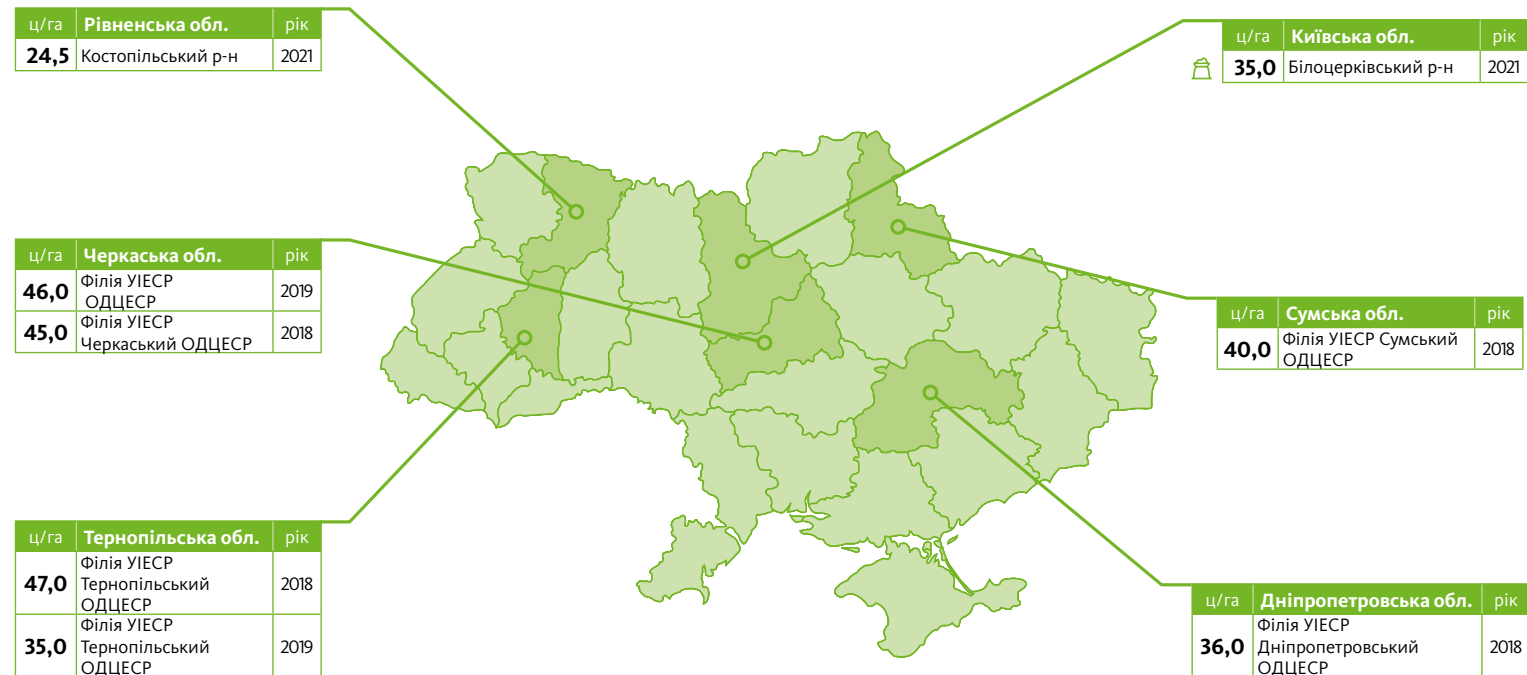

17-20% Вміст білка	46-49% Вміст олії	40-55 ц/га Потенціал урожаю
------------------------------	-----------------------------	---------------------------------------

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ ТА СТРЕСОВИХ ФАКТОРІВ:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Фомоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Склеротиніоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Пероноспороз	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Альтернаріоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Стійкість до вилягання	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Стійкість до розтріскування стручків	█	█	█	█	█	█	█	█	█

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОГО РІПАКУ БЕРНІ

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВИСІВУ

Оптимальний	20-30 серпня	450-550 тис. насінин/га
Пізній	1-10 вересня	550-600 тис. насінин/га

КЛАРУС

CLARUS

Гібрид озимого ріпаку КЛАРУС має відмінну генетику та потенціал урожайності. Високий рівень зимостійкості та адаптивність до стресових чинників вирощування – одні з головних переваг гібриду.

Завдяки компактності рослин і міцному стеблу формує сильні та потужні рослини з високою стійкістю до вилягання. Швидко відновлює вегетацію навесні. Має високий потенціал олійності.

За рахунок швидкого розвитку в осінній період придатний до пізніх строків посіву.

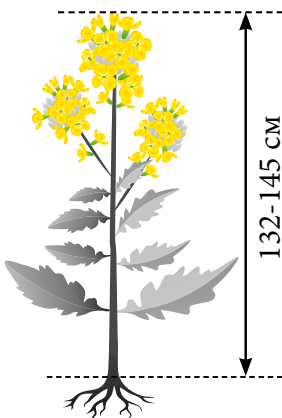
Підходить для вирощування в усіх кліматичних зонах України.

- Високий потенціал урожайності;
- Чудова зимостійкість та стійкість до вилягання;
- Швидка регенерація у весняний період та раннє дозрівання;
- Придатність для пізнього посіву.

Цвітіння
раннє

Стійкість до вилягання
Стійкий

Маса 1000 зерен, г
4,2–5,8

21,9-23,8%
Вміст білка

46,5-48,9%
Вміст олії

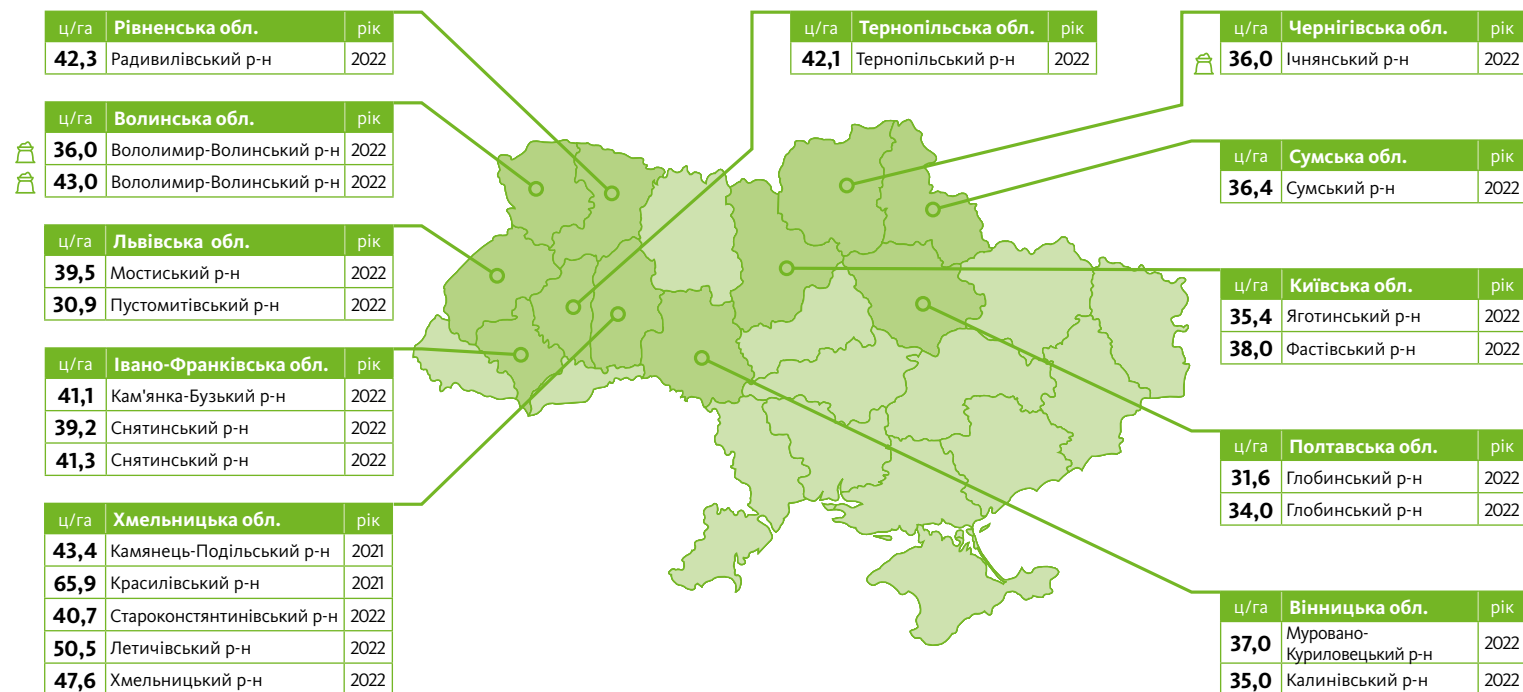
65 ц/га
Потенціал урожаю

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ ТА СТРЕСОВИХ ФАКТОРІВ:

Фомоз	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Склеротиніоз	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Пероноспороз	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Альтернатив	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Стійкість до вилягання	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Стійкість до розтріскування стручків	1	2	3	4	5	6	7	8	9

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОГО РІПАКУ КЛАРУС

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВИСІВУ

Ранній	10-15 серпня	350-450 тис. насінин/га
Оптимальний	20-30 серпня	450-550 тис. насінин/га
Пізній	1-10 вересня	550-600 тис. насінин/га

ГРАФ

GRAF

Гібрид озимого ріпаку ГРАФ відрізняється потужним стартовим ростом, дуже раннім цвітінням та дозріванням. Характеризується дуже високими показниками врожайності та вмістом олії. Стійкий до посушливих умов під час вегетації.

Низька здатність до враження фомозом, завдяки толерантності до фомозу, забезпечує низьку ймовірність ураження хворобою. Це, в свою чергу, мінімізує ризики втрат рослин, тим самим зберігаючи потенціал урожаю.

- Потужний початковий розвиток та швидка весняна регенерація;
- Високі показники урожайності та вмісту олії;
- Стійкість до посушливих умов вегетації;
- Виражена толерантність до фомозу;
- Придатність для пізніх строків сівби.

Цвітіння **дуже раннє**

Стійкість до вилягання **Стійкий**

Маса 1000 зерен, г **4,2–5,5**

21,9-24,8%
Вміст білка

45,5-48,7%
Вміст олії

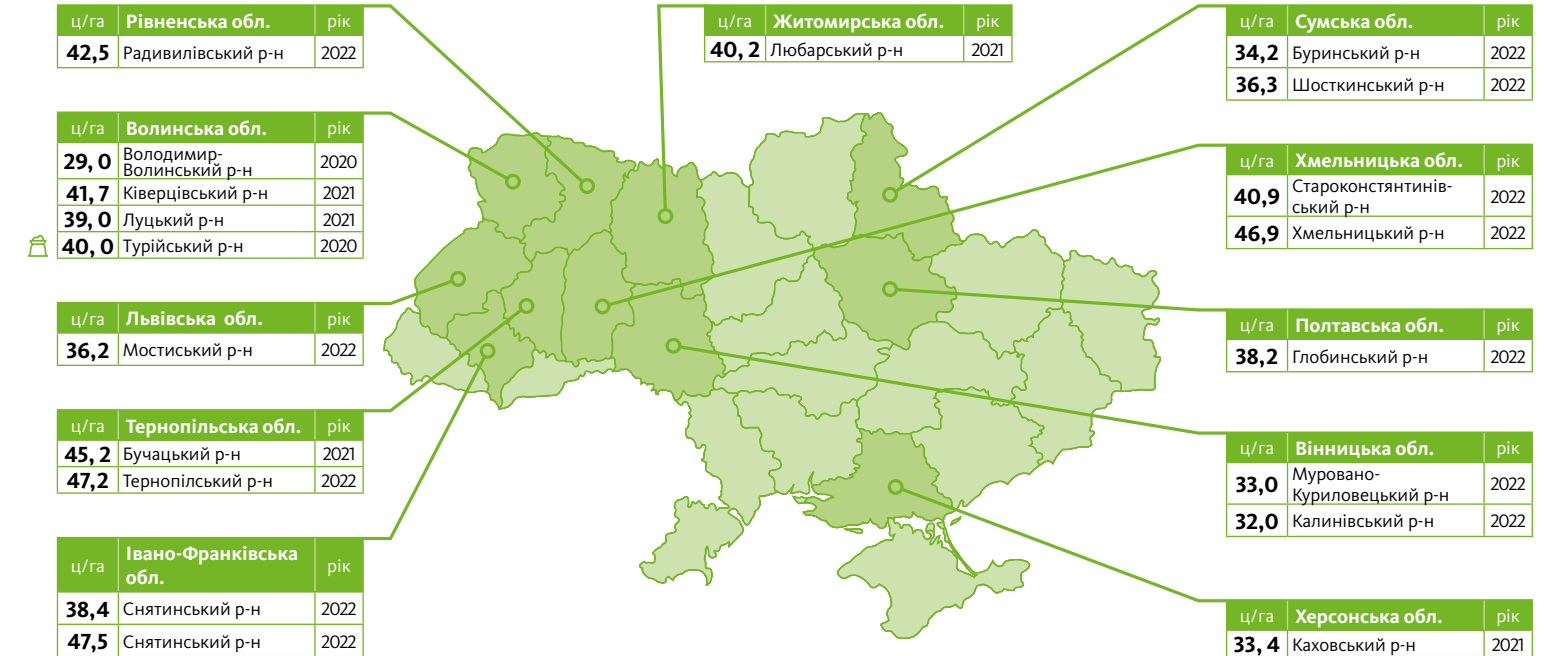
65 ц/га
Потенціал урожаю

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ ТА СТРЕСОВИХ ФАКТОРІВ:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Фомоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Склеротиніоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Пероноспороз	█	█	█	█	█	█	█	█	█

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Альтернатив	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Стійкість до вилягання	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Стійкість до розтріскування стручків	█	█	█	█	█	█	█	█	█

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ГІБРИДУ ОЗИМОГО РІПАКУ ГРАФ

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Ранній	.....10-15 серпня	.....350-450 тис. насінин/га
Оптимальний	.....20-30 серпня	.....450-550 тис. насінин/га
Пізній	.....1-10 вересня	.....550-600 тис. насінин/га

МЕМФІС

MEMPHIS

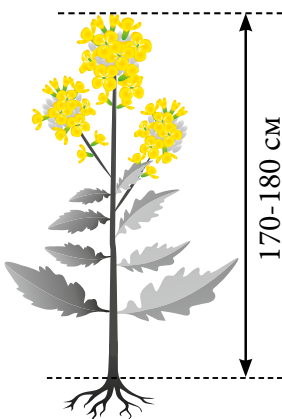
МЕМФІС – середньостиглий гібрид, у якому поєднано надзвичайно високу зимостійкість та стійкість до основних хвороб: фомозу та склеротиніозу. Відмінний розвиток восени та гарна здатність до швидкого відновлення вегетації навесні, за умов пізнього цвітіння, дозволяють сформувати міцний стручок, що є гарантом високих врожайів.

- Один з найкращих гібридів за показниками зимостійкості;
- Чудово виражена стійкість до основних ріпаківих хвороб;
- Стабільно високий потенціал урожайності;
- Гарна здатність до швидкого відновлення вегетації навесні.

Цвітіння
середньо-пізнє

Стійкість до вилягання
Стійкий

Маса 1000 зерен, г
4,2–5,3

21-23,5
Вміст білка

46-49,3%
Вміст олії

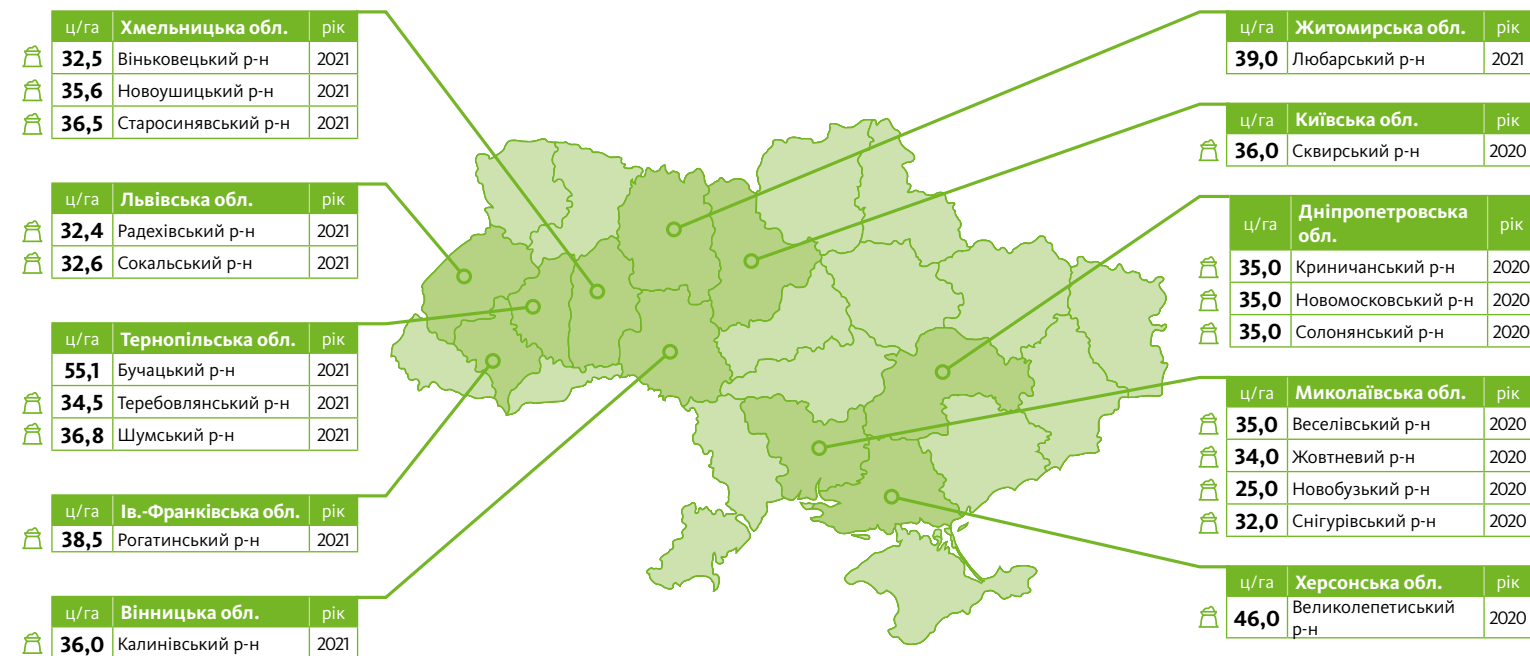
60-65 ц/га
Потенціал урожаю

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ ТА СТРЕСОВИХ ФАКТОРІВ:

Фомоз	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Склеротиніоз	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Пероноспороз	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Альтернатив	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Стійкість до вилягання	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Стійкість до розтріскування стручків	1	2	3	4	5	6	7	8	9

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ГІБРИДУ ОЗИМОГО РІПАКУ МЕМФІС

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВИСІВУ

Ранній	.....10-15 серпня	.....350-450 тис. насінин/га
Оптимальний	.....20-30 серпня	.....450-550 тис. насінин/га
Пізній	.....1-10 вересня	.....550-600 тис. насінин/га

АСТАНА

ASTANA

АСТАНА – це новий середньорослий гібрид, який поєднує в собі високу пластичність, зимостійкість та відмінну толерантність до вилягання. Середньорослий тип гібриду забезпечує синхронне дозрівання стручка та стебла, що дозволяє без перешкід та втрат, з максимальною якістю, легко провести комбайнування. АСТАНА чудово реалізовує свій потенціал в умовах дефіциту вологи в період весняно-літньої вегетації, що характерно для багатьох регіонів України, особливо південних.

- Висока польова толерантність до фомозу та альтернаріозу;
- Середньораннє тривале цвітіння та швидкий налив насіння;
- Відсутність ризиків вилягання, завдяки середньорослому типу рослин;
- Відмінна адаптивність до складних умов вирощування.

 Цвітіння
середнє

 Стійкість до вилягання
стійкий

 Маса 1000 зерен, г
4,6–5,7

20-23%
Вміст білка

47-50%
Вміст олії

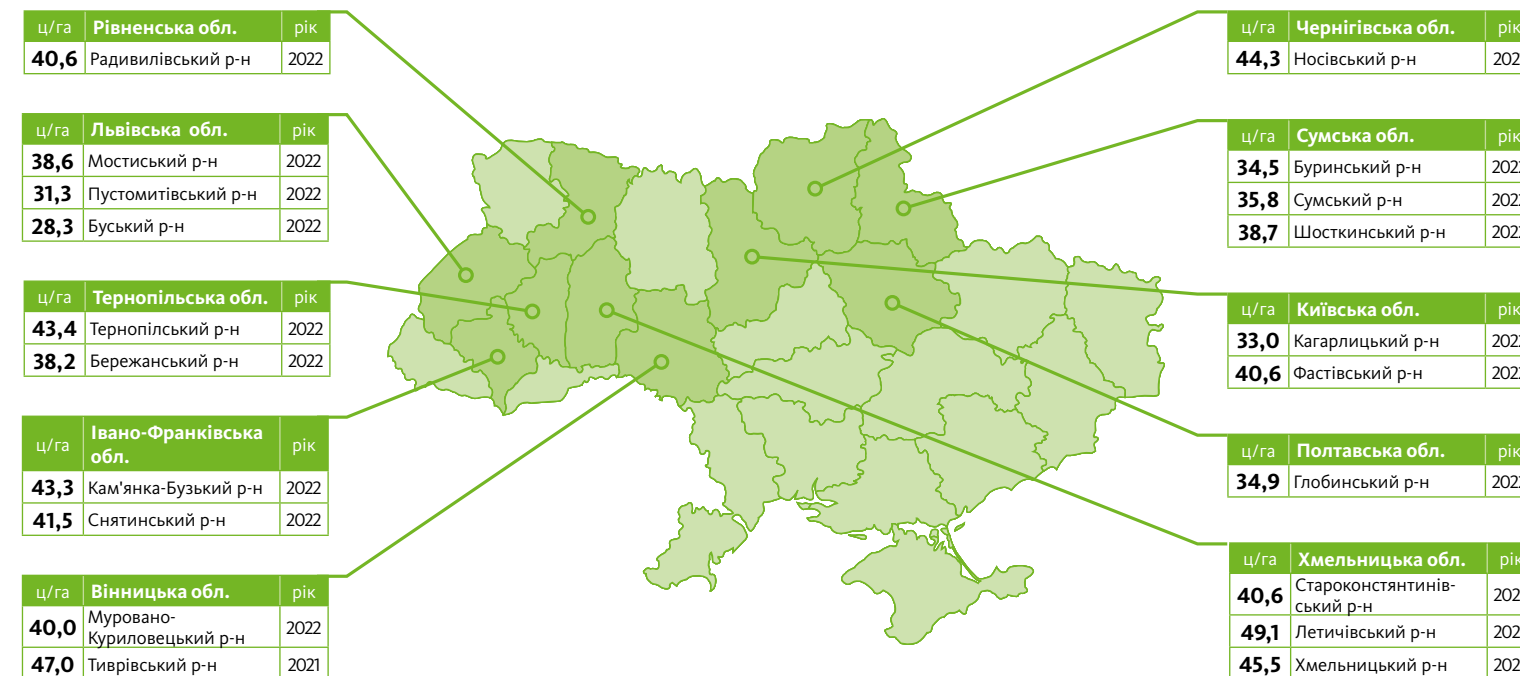
65 ц/га
Потенціал урожаю

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ ТА СТРЕСОВИХ ФАКТОРІВ:

Фомоз	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Склеротиніоз	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Пероноспороз	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Альтернаріоз	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Стійкість до вилягання	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Стійкість до розтріскування стручків	1	2	3	4	5	6	7	8	9

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОГО РІПАКУ АСТАНА

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Оптимальний	20-30 серпня	450-550 тис. насінин/га
Пізній	1-10 вересня	550-600 тис. насінин/га

Температура. Насіння озимого ріпаку починає проростати за температури 1°C, проте для одержання сходів на 3–4 день оптимальна температура має становити 14–17°C. Рослини вегетують при 5–6°C і продовжують осінню вегетацію навіть при настанні нічних заморозків. Для осінньої вегетації необхідна сума активних (вище 5°C) температур 750–800°C.

Загартування озимого ріпаку відбувається у дві фази. Перша проходить восени впродовж 14–20 днів за температури від 5 до 7°C тепла і припиняється з настанням мінусових температур. Друга фаза триває лише 5–7 днів за температури – 5–7°C. При доброму загартуванні озимий ріпак переносить морози на рівні кореневої шийки до мінус 12–14°C. При сніговому покриві в 5–6 см витримує морози від 23–25°C і навіть до мінус 30°C.

Навесні рослини відновлюють вегетацію за середньодобової температури 1–3°C. Озимий ріпак негативно реагує на сильні коливання температури навесні. Найкраща температура для росту вегетативної маси 18–20°C. Оптимальна температура в період досягання і цвітіння 22–23°C.

Волога. Озимий ріпак вимогливий до вологи. Для формування максимальної продуктивності річна сума опадів повинна становити 450–500 мм. Від появи сходів до закриття ґрунту листками, достатньо незначних опадів. При відновленні вегетації навесні рослини добре використовують зимові запаси вологи. Найбільш негативно впливає нестача води в період інтенсивного росту стебла і вегетативної маси. Такі посіви передчасно зацвітають. Посуха у фазі цвітіння може спричинити опадання квіток, скорочувати тривалість цвітіння. При формуванні стручків і досягання озимий ріпак теж потребує достатнього вологозабезпечення. Він добре реагує на часті, але не сильні дощі.

Сівозміна. Найкращі попередники – багаторічні бобові трави; добрі – рання картопля, горох, однорічні трави; задовільні – зернові культури; несприятливі – овес і яра пшениця. Не бажано озимий ріпак висівати після цукрових буря-

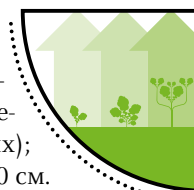
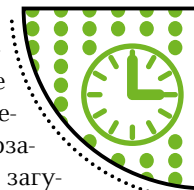
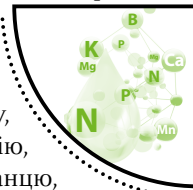
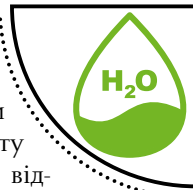
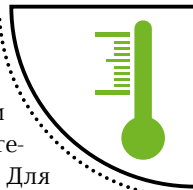
ків, оскільки виникає небезпека поширення спільного шкідника – нематоди. Не розміщують озимий ріпак і після соняшнику, сої та капустяних культур, які мають спільні з ним хвороби. Повертати озимий ріпак на попереднє поле у сівозміні рекомендується не раніше ніж через 4–5 років.

Мінеральне живлення. Для формування 1 т основної та побічної продукції озимий ріпак засвоює 47–65 кг азоту, 22–40 кг фосфору, 50–80 кг калію, 30–70 кг кальцію, 7–12 кг магнію, 15–30 кг сірки, 60–120 г бору, 100–300 г марганцю, 1–2 г молібдену, 60–150 г цинку та 10–40 г міді. Найважливіше значення у живленні озимого ріпаку мають азот і сірка, як головні мінеральні складові білку. Серед мікроелементів озимий ріпак має високу вразливість щодо нестачі бору і середню щодо нестачі марганцю, молібдену та цинку.

Азотні добрива є основою формування оптимальної вегетативної маси, високого врожаю насіння. Ріпак має високу потребу в азоті. Ефективність азотних добрив зменшується при відсутності фосфорних і калійних добрив. Невелику (стартову) кількість азотних добрив (N_{40-60}) обов'язково вносять ще з осені, особливо якщо попередником є зернові культури. Приріст маси ріпаку і його ріст у висоту розпочинається навесні дуже рано. Дуже важливо в цей час забезпечити рослини азотом. Вегетативна маса озимого ріпаку інтенсивно наростає впродовж 2–3 тижнів після відновлення вегетації (розпочинає вегетацію за температури 1–3°C) і в цей період потрібно найбільше азоту. Тому майже 80–90% азоту вноситься в перші два підживлення. Підвищені вимоги до забезпечення азотом є також під час росту генеративних органів і формування зерна. Тому важливим є підживлення азотом у фазі цвітіння.

Фосфорні добрива сприяють формуванню добре розвинутої кореневої системи і оптимальної будови розетки озимого ріпаку, кращому засвоєнню азотних добрив, підвищують зимостійкість та насінневу продуктивність, зменшують ризик вилягання посівів, прискорюють досягання.

Ріпак відноситься до калієлюбних рослин. Калійні добрива підвищують стійкість до вилягання, ураження хворобами, зимостійкість, збільшують кількість насіння на рослині і масу

1000 насінин, також сприяють синтезу і акумуляції вуглеводів у тканинах, що підвищує морозостійкість та має значний вплив на продуктивність рослин. Вуглеводи також підвищують осмотичний тиск у клітинах кореневої системи, завдяки чому краще засвоюється вода, а з нею й елементи живлення.

Магній бере безпосередню участь у синтезі АТФ, виконує важливу роль в процесі фотосинтезу, оскільки входить до складу хлорофілу, відповідає за асиміляцію CO_2 . Восени сприяє транспортуванню цукрів з листя до коренів, внаслідок чого формується потужна коренева система.

При формуванні високого врожаю сірка може стати обмежувачим чинником в зростанні врожайності. Сірка входить до складу амінокислот, жирних кислот, вітамінів, бере участь у формуванні хлорофілу. За її нестачі гальмується синтез білку, сповільнюється ріст рослин, зменшується кількість стручків на рослині і насіння в стручках, погіршується якість насіння. Найбільша потреба в сірці є від початку формування стебла до початку зав'язування стручків. Озимий ріпак належить до найбільш вимогливих культур щодо сірки.

Найбільша потреба у борі є до і після цвітіння. Бор в рослинах озимого ріпаку регулює синтез вуглеводів, нуклеїнових кислот, необхідний для розвитку меристеми, впливає на ріст і поділ клітин, поліпшує переміщення в рослині продуктів фотосинтезу, збільшує морозостійкість, сприяє кращому формуванню пилку, запобігає опаданню зав'язей, підвищує насінневу продуктивність та вміст олії. Нестача бору призводить до зменшення кількості стручків і насіння в стручках, гальмування росту рослин, відмирання точок росту.

Строки посіву та норми висіву. Для озимого ріпаку строки сівби мають вирішальне значення. Від осіннього розвитку рослин залежить врожайність насіння. Як правило, вимерзають рослини пізніх строків сівби та надміру загущені. Для отримання оптимального розвитку рослин озимого ріпаку восени посів необхідно розпочинати з ранніх строків. При виборі строків посіву в першу чергу орієнтуються на вологість ґрунту, якість його підготовку, а також біологічні особливості кожного конкретного гібриду. Для раннього по-

сіву серед гібридів ЗААТБАУ найбільш придатними є наступні: Кларус, Граф, Труді. Особливістю цих гібридів є те, що восени і неохочі до переростання. Для пізніх строків посіву придатні гібриди Гиколор та Кларус, які досить швидко ростуть і розвиваються восени, що забезпечує необхідний їх розвиток для входження в зиму навіть після проходження оптимальних строків. Густина стояння рослин впливає на винесення рослинами точки росту над поверхню ґрунту в осінній період і розвиток кореневої системи, що має пряме відношення до зимостійкості та продуктивності рослин. Чим більша густина, тим гірша зимостійкість і нижча продуктивність.

Для нормального розвитку рослинам ріпаку перед входженням у зиму необхідно 60–80 днів із сумою температур 600–800°C. До настання зими рослини загартовуються, утворюють розетку 6–10 листків. Найкраще рослини перезимовують за висоти 10–15 см, коли точка росту винесена над поверхню ґрунту на висоту не більше 1 см, а діаметр кореневої шийки дорівнює 0,6–1 см.

Необґрунтоване підвищення норми висіву спричинює внутрішньовидову конкуренцію, внаслідок чого рослини витягуються, а точка росту і коренева шийка виноситься над поверхню ґрунту на 5–10 см. Особливо це характерно для ранніх строків сівби. Проте переростання рослин не призводить до загибелі, якщо точка росту низько – 1 см над поверхню ґрунту. Але це можливо лише при менших нормах висіву.

Використання регуляторів росту. Восени – у фазі від 3–4 до 6–8 листків у озимого ріпаку (можна/необхідно поєднати разом із внесенням грамініцидів проти падалиці зернових); навесні – при висоті рослин ріпаку біля 20–30 см.

Захист рослин. Необхідно регулярно проводити своєчасний моніторинг та контроль за появою шкідників та перших ознак хвороб. Пріоритет – профілактика захворювань. Відразу після посіву обов'язково встановлюють чашки-пастки. З бур'янами та деякими видами шкідників (стебловий капустяний прихованохоботник) боротьбу обов'язково проводять ще з осені.

СОРТИ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ

ГАУДІО

GAUDIO

Низькорослий сорт озимої пшениці, за хлібопекарськими якостями відноситься до цінних сортів. ГАУДІО поєднує в собі високий потенціал урожайності, раннє дозрівання та прекрасну стійкість до вилягання. Відрізняється хорошою посухостійкістю, високими показниками натурноти зерна та відноситься до найбільш стабільних сортів в посушливих умовах. ГАУДІО, як і споріднений з ним БАЛАТОН, рекомендовано висівати у ранні терміни і з достатньою густиною. Найкращих результатів по урожайності досягають посіви, які добре розкущилися з осені.

- Широка популяризація в Угорщині, Румунії, Болгарії, Хорватії, Азербайджані;
- Стабільні врожаї за посушливих умов;
- Найкраще розкриває свій потенціал за оптимальних строків посіву;
- Відмінна зимостійкість та толерантність до посухи.

Тип

ОСТИЙ

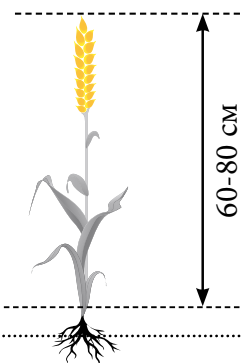
Стойкість до вилягання

ВИСОКА

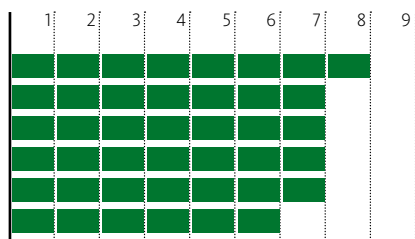
Маса 1000 зерен, г

42–47

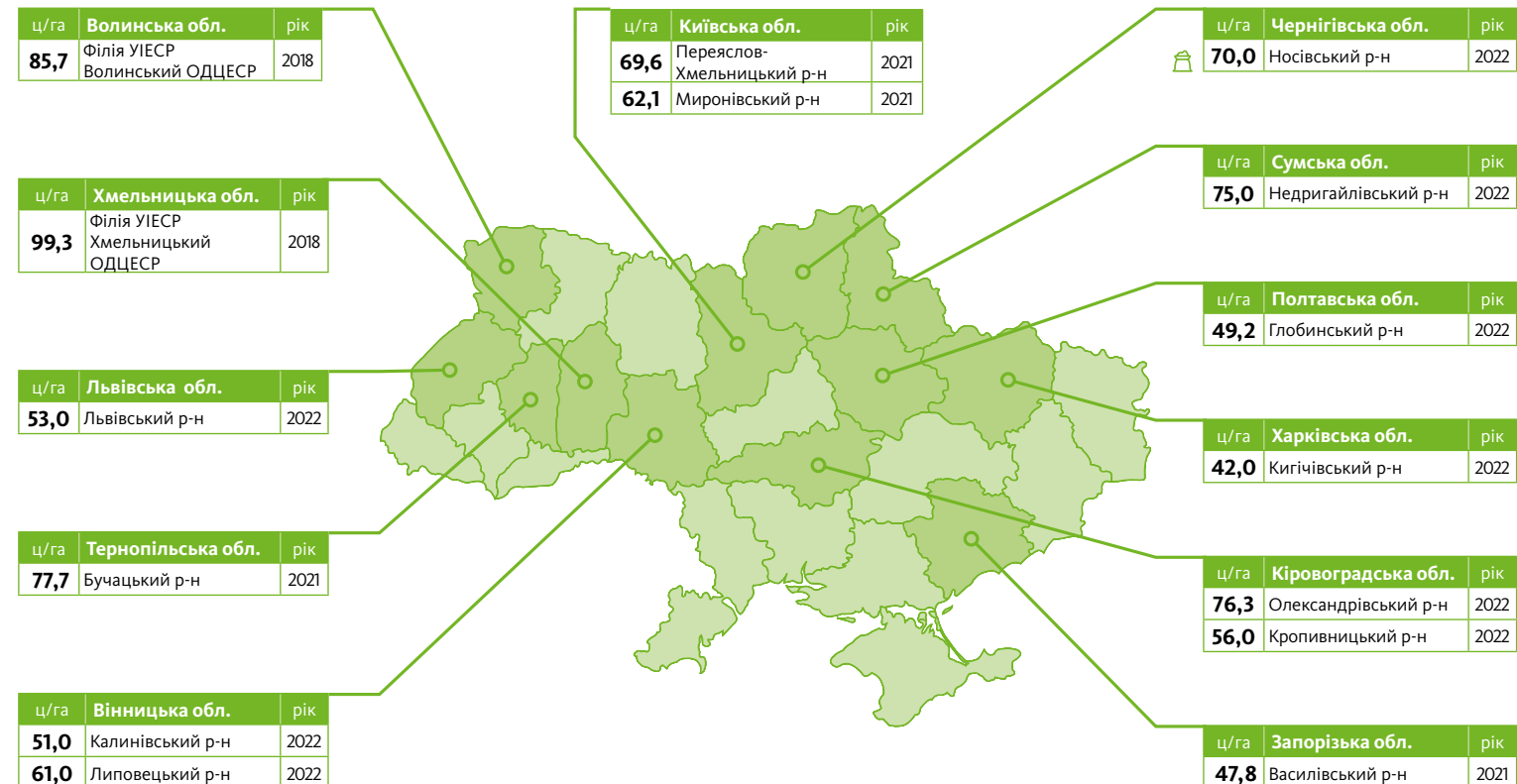

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Борошниста роса
Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя
Жовта плямистість
Фузаріоз колосу

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ГАУДІО

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВИСІВУ

Оптимальний	10-30 вересня	4,0-4,2 млн. насінин/га
Пізній	10 жовтня	5,0-5,2 млн. насінин/га

АКТИВУС

ACTIVUS

Остиста пшениця, яка досягає найвищих урожаїв та високих показників в хлібопекарській промисловості. АКТИВУС добре пристосований до жаростійких умов з надзвичайно раннім виходом у трубку та раннім дозріванням. АКТИВУС відрізняється особливо гарним коефіцієнтом кущення з середньорослими рослинами з дуже хорошою стійкістю до вилягання. Гарне здоров'я та толерантність до стресу є додатковими перевагами сорту. Сорт показав найвищу толерантність до посухи в засушливі 2017–2019 роки та зайняв перше місце по врожайності у випробування AGES (Австрія).

- Рекордсмен по врожайності у державних випробуваннях AGES 2017-2019 рр. (Австрія) та AGRANA;
- Беззаперечна стійкість до вилягання;
- Відмінна толерантність до посухи та жаростійкість;
- Чудова толерантність до борошнистої роси та бурої іржі.

Тип

ОСТИЙ

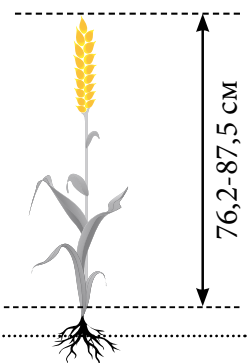
Стійкість до вилягання

ВИСОКА

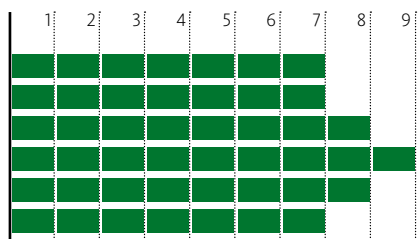
Маса 1000 зерен, г

38,6–45,9

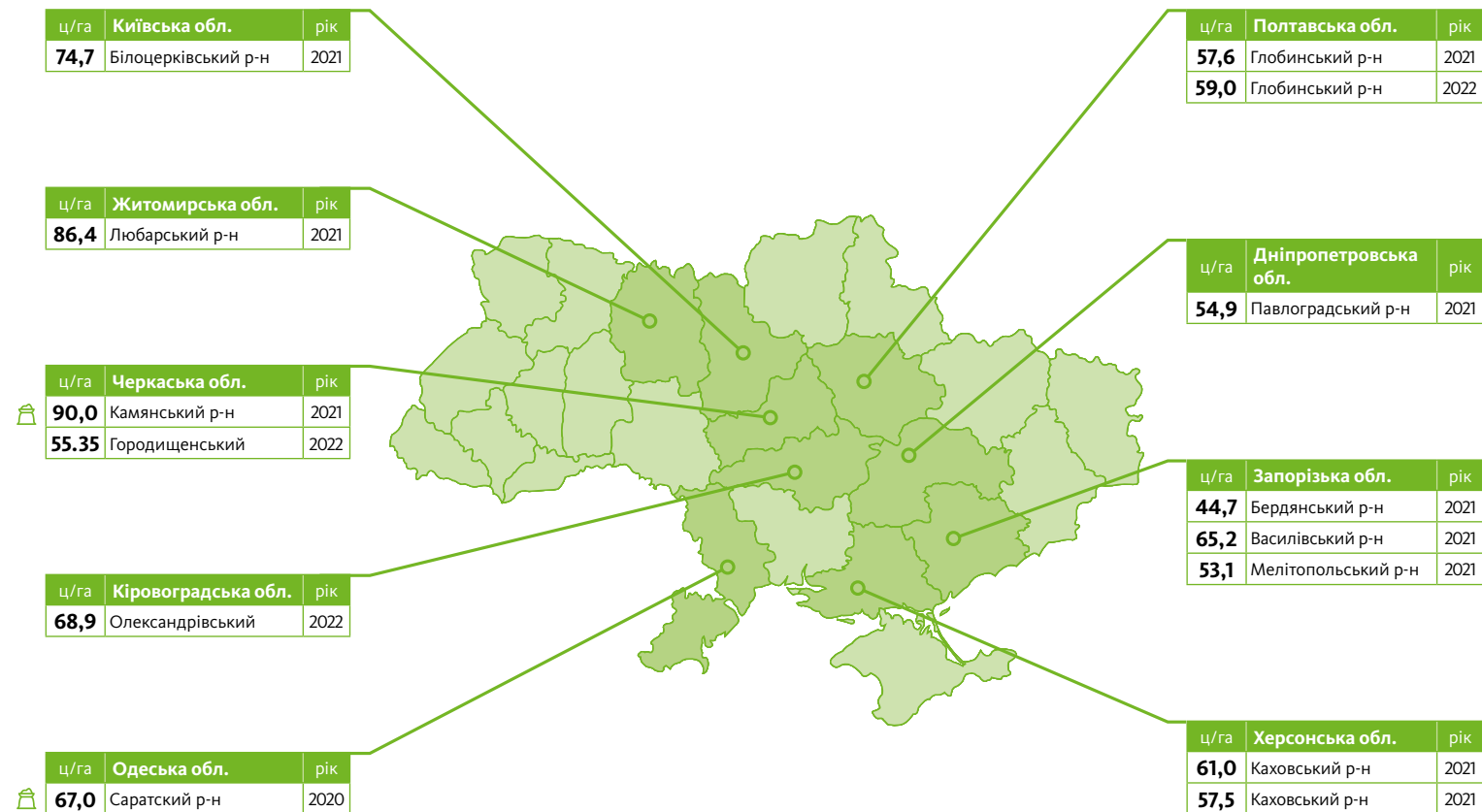

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Борошниста роса
Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя
Жовта плямистість
Фузаріоз колосу

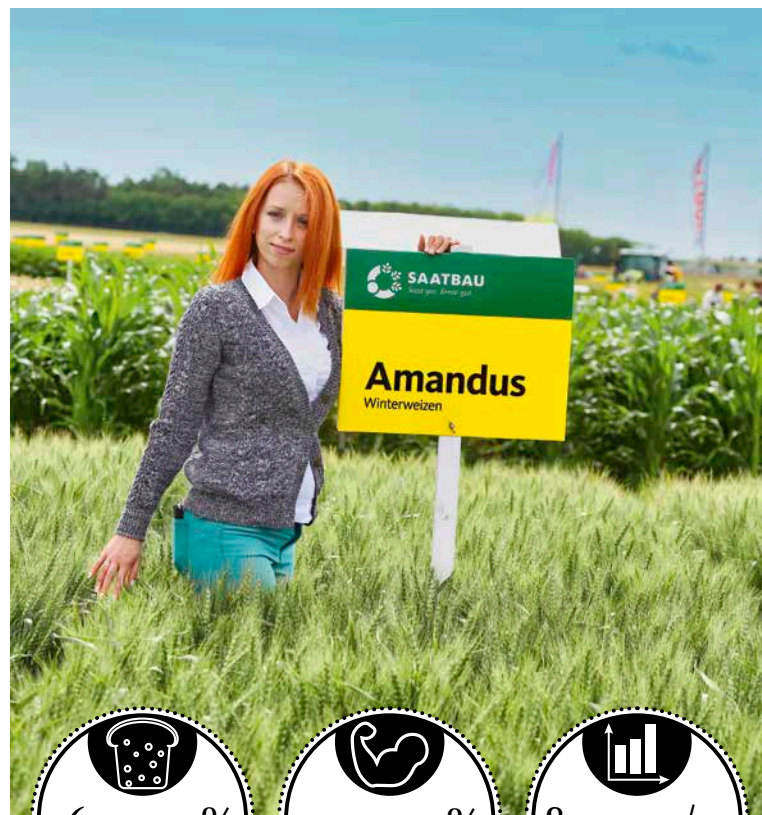
РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ АКТИВУС

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Оптимальний ..... 10-30 вересня ..... 4,0-4,5 млн. насінин/га
Пізній ..... 25 вересня-5 жовтня ..... 5,2-5,5 млн. насінин/га

АМАНДУС

AMANDUS

АМАНДУС – остиста ранньостигла озима пшениця. Ранній налив і як наслідок – швидке дозрівання в поєднанні з високими показниками посухо- та зимостійкості забезпечує від ризиків високих температур в період формування колоса, які останніми роками часто зустрічаються по всій території України.

Основною перевагою сорту є високий і стабільний потенціал урожайності та стійкість середньорослих рослин до вилягання. Найвищі виробничі результати отримують при інтенсивній технології та хорошему фунгіцидному захисті.

- Найбільш ранньостигла озима пшениця;
- Дуже висока толерантність до вилягання та проростання в колосі;
- Відмінне кущення та стійкість до вилягання;
- Унікальна комбінація високої МТН (понад 50 г з високою питомою вагою).

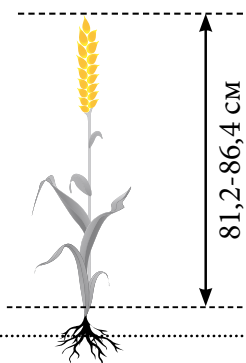
Тип
ОСТИЙ

Стійкість до вилягання
ВИСОКА

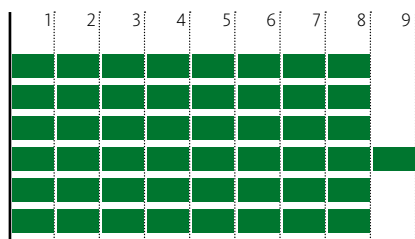

Маса 1000 зерен, г
47,8–51,4

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Борошниста роса
Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя
Жовта плямистість
Фузаріоз колосу

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ АМАНДУС

ц/га	Київська обл.	рік
68	Білоцерківський р-н	2020
68,5	Бориспільський р-н	2020

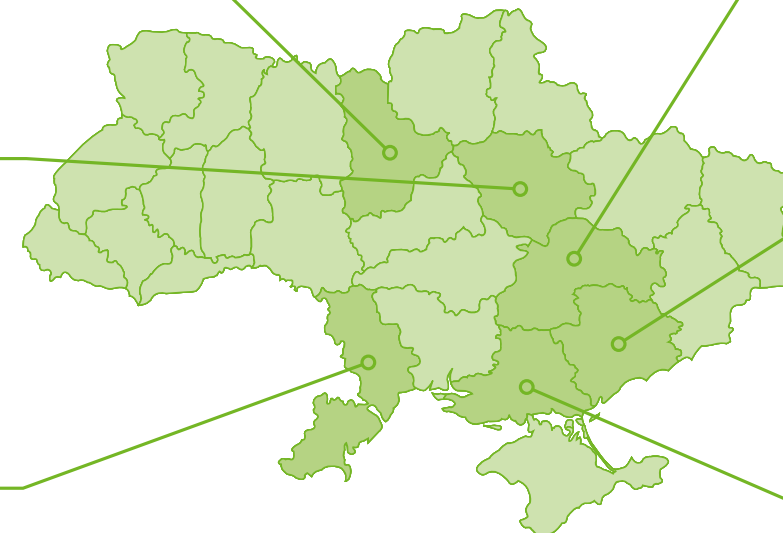
ц/га	Дніпропетровська обл.	рік
56,8	Павлоградський р-н	2020
65,4	Томаківський р-н	2020

ц/га	Полтавська обл.	рік
52,3	Полтавський р-н	2021

ц/га	Запорізька обл.	рік
49,6	снт. Розівка «Розівська дослідна станція»	2020

ц/га	Одеська обл.	рік
72,0	Саратський р-н	2021
76,0	Саратський р-н	2020

ц/га	Херсонська обл.	рік
73,5	Каховський р-н	2020

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВИСІВУ

Оптимальний	10-30 вересня	3,6-4,5 млн. насінин/га
Пізній	25 вересня–5 жовтня	5,0-5,2 млн. насінин/га

МАУРІЦІО

MAURIZIO

Новий ультраранній сорт з високим потенціалом урожайності і чудовими хлібопекарськими якостями, відноситься до сортів-поліпшувачів. Характеризується відмінною стійкістю до вилягання та жовтої іржі. МАУРІЦІО вдало поєднує в собі чудово виповнене зерно з високим вмістом білку, клейковини та показниками природи. Завдяки швидкому відновленню вегетації з послідуєм раннім колосінням, МАУРІЦІО максимально ефективно використовує зимові запаси ґрунтової вологи.

- Вдале поєднання раннього наливу та дозрівання;
- Чудові якісні показники: білка, клейковини та природи;
- Відмінні показники зимо- та посухостійкості;
- Сильний сорт з високим потенціалом урожайності та відмінною якістю зерна.

Тип

ОСТИЙ

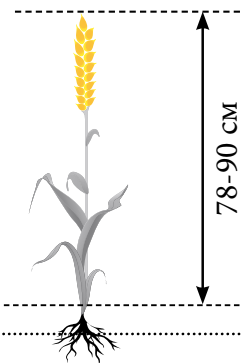
Стійкість до вилягання

ВИСОКА

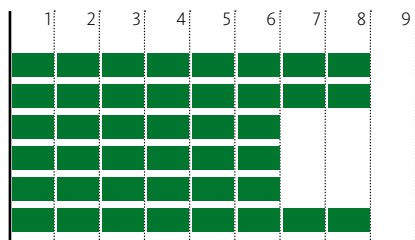
Маса 1000 зерен, г

42-50

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Борошниста роса
Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя
Жовта плямистість
Фузаріоз колосу

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ МАУРІЦІО

ц/га	Черкаська обл.	рік
72,9	Філія УІЕСР Черкаський ОДЦЕСР	2019
93,1	Філія УІЕСР Черкаський ОДЦЕСР	2018

ц/га	Сумська обл.	рік
51,0	Сумський р-н	2022

ц/га	Львівська обл.	рік
54,0	Львівський р-н	2022

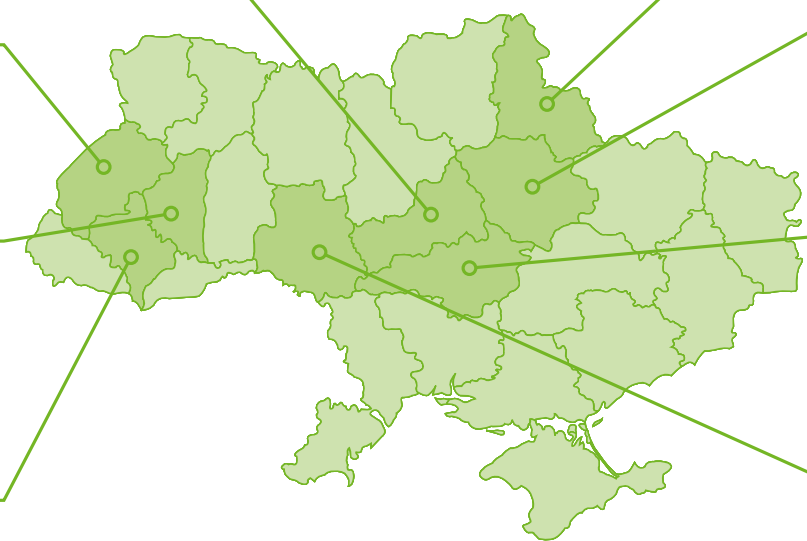
ц/га	Полтавська обл.	рік
48,0	Семенівський р-н	2022
47,5	Глобінський р-н	2022

ц/га	Тернопільська обл.	рік
92,0	Тернопільський р-н	2021
100,9	Філія УІЕСР Тернопільський ОДЦЕСР	2018

ц/га	Кіровоградська обл.	рік
79,8	Олександрівський р-н	2022
59,0	Кропивницький р-н	2022
61,0	Кропивницький р-н	2022

ц/га	Івано-Франківська обл.	рік
82,2	Івано-Франківська філія УІЕСР	2018

ц/га	Вінницька обл.	рік
55,0	Калинівський р-н	2022
92,2	Філія УІЕСР Вінницький ОДЦЕСР	2019

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Оптимальний ..... 10-30 вересня ..... 4,0-4,2 млн. насінин/га
Пізній ..... 10 жовтня ..... 4,2-4,5 млн. насінин/га

АПЕКСУС

AREXUS

Апексус – елітний сорт остистої пшениці нового покоління. Відрізняється дуже високою зимостійкістю, а також раннім досяганням та високою посухостійкістю. Апексус має досить міцне стебло, що захищає його від вилягання. Сорту притаманна висока толерантність до борошнистої роси, жовтої іржі та фузаріозу. Крім високого вмісту клейковини та стабільного числа падіння, зерно має дуже високу масу тисячі та беззаперечну стійкість до проростання у колосі.

- Сорт з групи KLIMAFIT;
- Відмінна посухо- та зимостійкість;
- Ранньостиглий високоінтенсивний сорт;
- Хороше кушення та стійкість до вилягання.

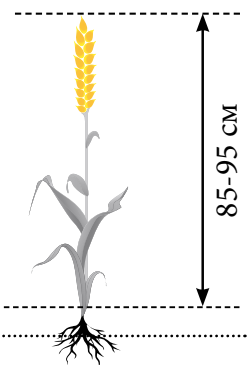
Тип
ОСТИТИЙ

Стійкість до вилягання
ВИСОКА

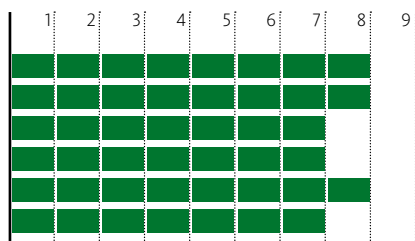

Маса 1000 зерен, г
43–47

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Борошниста роса
Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя
Жовта плямистість
Фузаріоз колосу

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ АПЕКСУС

ц/га	Черкаська обл.	рік
83	Черкаська філія УІЕСР	2021

ц/га	Тернопільська обл.	рік
104,2	Тернопільська філія УІЕСР	2021

ц/га	Івано-Франківська обл.	рік
94,5	Івано-Франківська філія УІЕСР	2021

ц/га	Чернівецька обл.	рік
82,8	Чернівецька філія УІЕСР	2021

ц/га	Вінницька обл.	рік
75,4	Вінницька філія УІЕСР	2021

ц/га	Кіровоградська обл.	рік
35,9	Бобринецький р-н	2022

ц/га	Київська обл.	рік
72,5	Білоцерківський р-н	2021
75,9	Чернігівська філія УІЕСР	2021
71,7	Білоцерківський р-н сектор УІЕСР	2021

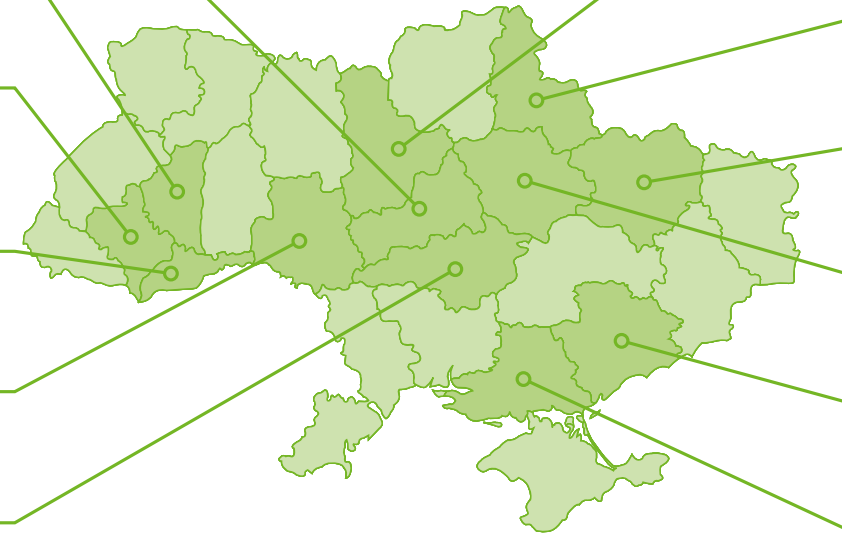
ц/га	Сумська обл.	рік
75,7	Сумська філія УІЕСР	2021

ц/га	Харківська обл.	рік
72,6	Харківська філія УІЕСР	2021

ц/га	Полтавська обл.	рік
47,6	Семенівський р-н	2022

ц/га	Запорізька обл.	рік
54,4	Бердянський р-н	2021

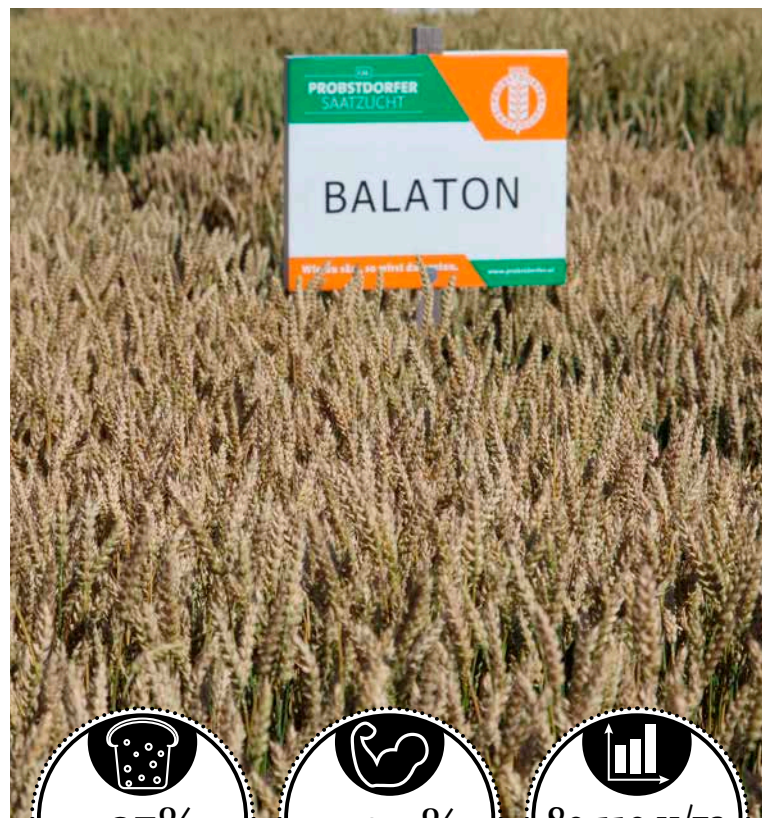
ц/га	Херсонська обл.	рік
63,0	Каховський р-н	2021

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Оптимальний ..... 10-30 вересня ..... Густотта 2,5-3 млн. насінин/га
Пізній ..... 25 вересня–5 жовтня ..... 3,2-3,8 млн. насінин/га

БАЛАТОН

BALATON

Короткорослий та ранньостиглий сорт озимої пшениці інтенсивного типу. Сорт високоврожайний, за хлібопекарськими властивостями належить до цінної пшениці. Характеризується високою зимо- та посухостійкістю. Сорту притаманна висока толерантність до борошнистої роси та бурої іржі.

- Інтенсивний сорт з дуже високим потенціалом урожайності;
- Висока посухо- та зимостійкість;
- Низькорослий, стійкий до вилягання;
- Понад 10 років один із провідних сортів в Угорщині, Румунії, Словаччині, Болгарії, Сербії.

Тип

безостий

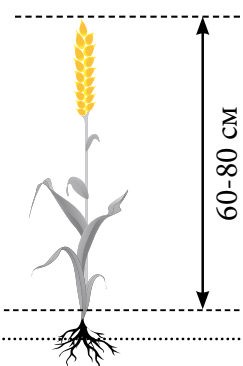
Стійкість до вилягання

ВИСОКА

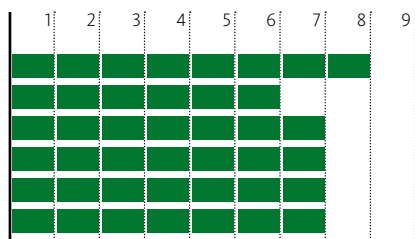
Маса 1000 зерен, г

40–45

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Борошниста роса
Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя
Жовта плямистість
Фузаріоз колосу

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ БАЛАТОН

ц/га	Тернопільська обл.	рік
79,0	Бучацький р-н	2021
90,8	Тернопільський р-н	2021

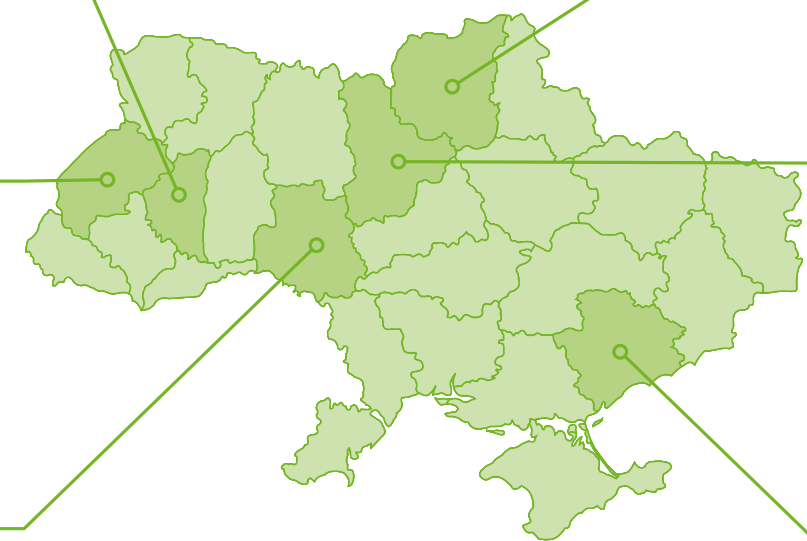
ц/га	Чернігівська обл.	рік
62,0	Чернігівський р-н	2022

ц/га	Львівська обл.	рік
86,1	Радехівський р-н	2021

ц/га	Київська обл.	рік
67,0	Володарський р-н	2021
64,3	Миронівський р-н	2021
84,8	Переяслов-Хмельницький р-н	2021

ц/га	Вінницька обл.	рік
64,0	Калинівський р-н	2021
57,0	Липовецький р-н	2021

ц/га	Запорізька обл.	рік
65,7	Василівський р-н	2021

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Оптимальний	10-30 вересня	4,0-4,5 млн. насінин/га
Пізній	25 вересня–5 жовтня	5,2-5,5 млн. насінин/га

ТАЦІТУС

TACITUS

Ранньостиглий сорт, який поєднує в собі високу продуктивність та стійкість до вилягання, має високий коефіцієнт куцання та гарні хлібопекарські якості.

При інтенсивних технологіях ТАЦІТУС формує високі врожаї з чудовою якістю зерна. Дуже хороша стійкість до вилягання та проростання насіння в колосі за несприятливих умов вирощування дозволяють формувати максимальні врожаї.

- Ранньостиглий сорт продовольчого напрямку (BQG 4-5);
- Відмінна зимостійкість та стабільність;
- Високий потенціал врожайності, гарна якість зерна;
- Досить низькорослий, стійкий до вилягання.

Тип

безостий

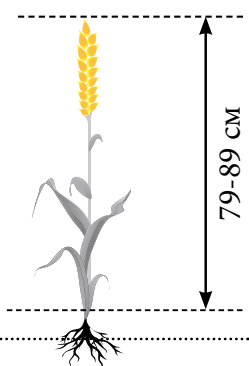
Стійкість до вилягання

ВИСОКА

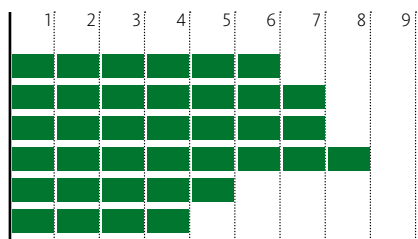
Маса 1000 зерен, г

37,2-41,1

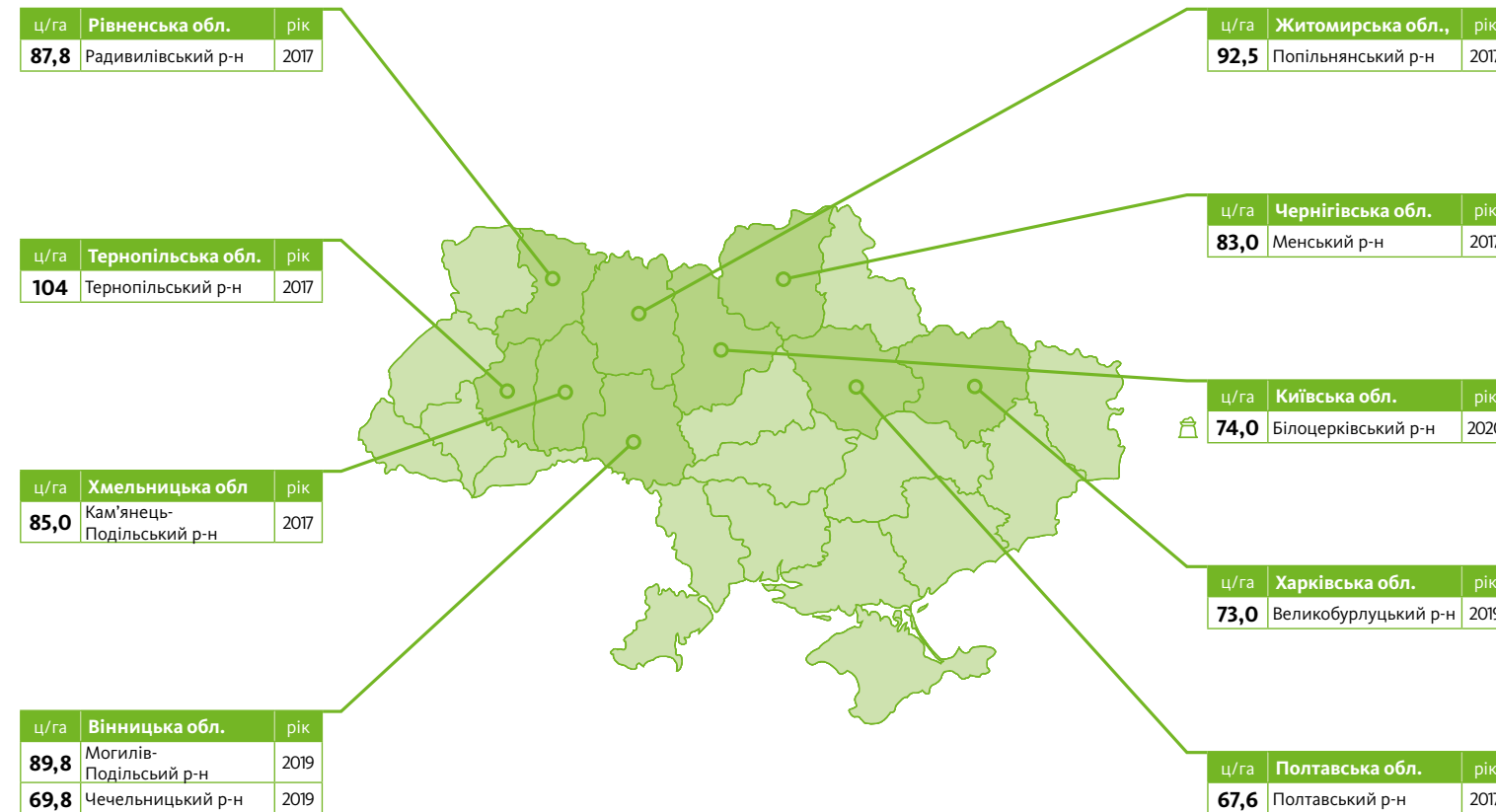

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Борошниста роса
Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя
Жовта плямистість
Фузаріоз колосу

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ТАЦІТУС

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Оптимальний . . . . . 20-30 вересня . . . . . 3,5-4,0 млн. насіни/га
Пізній . . . . . 5-15 жовтня . . . . . 4,0-4,5 млн. насіни/га

АУРЕЛІУС KLIMAFIT BIO

AURELIUS

АУРЕЛІУС – короткорослий тип озимої пшениці, якому притаманна надзвичайна стабільність. Чудова стійкість до враження весняними морозами дозволяють безпроблемно пережити екстремально складні погодні умови. Особливо виражена висока толерантність до борошнистої роси, жовтої та бурої іржі. АУРЕЛІУС відрізняється чудовим стартовим розвитком навіть за посушливих умов вегетації, прекрасно кущиться, що позитивно відображається на урожайності.

- Високоврожайний, стійкий до вилягання сорт сильної пшениці;
- Високий вихід борошна хлібопекарської якості;
- Надзвичайна стійкість до стресових умов;
- Відмінне здоров'я листя та колоса;
- Чудова толерантність до посухи та заморозків.

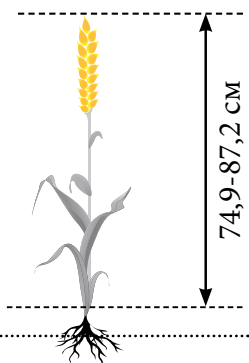
Тип
ОСТИЙ

Стійкість до вилягання
ВИСОКА

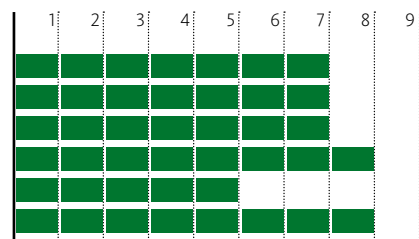

Маса 1000 зерен, г
36,7–45,5

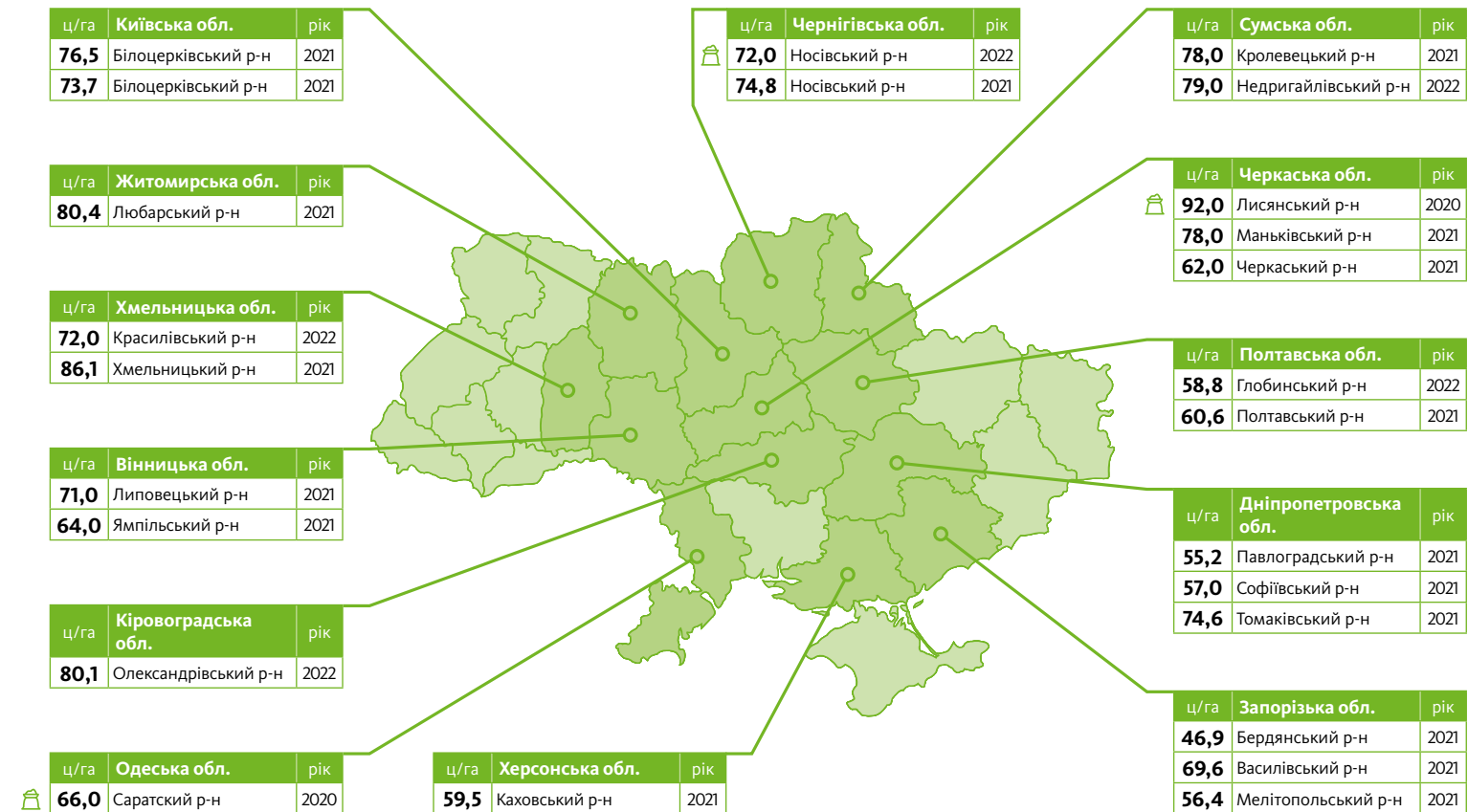

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Борошниста роса
Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя
Жовта плямистість
Фузаріоз колосу

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ АУРЕЛІУС

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Оптимальний ..... 10-30 вересня ..... 4,0-4,5 млн. насіни/га
 Пізній ..... після 10 жовтня ..... 5,2-5,5 млн. насіни/га

МІДАС

MIDAS

Високворожайний сорт озимої пшениці з відмінною якістю зерна та високим адаптивним потенціалом. МІДАС багато років тримає гарні позиції на ринку та за цей час досягав високих результатів за різноманітних умов вирощування та погодних негараздів. Сорт інтенсивного типу з добре виповненим колосом та крупним зерном. Добре переносить пізні терміни посіву.

- Інтенсивний сорт з високою потенціалом урожайності;
- Відмінна якість зерна;
- Висока посухо- та зимостійкість;
- Крупне, добре виповнене зерно.

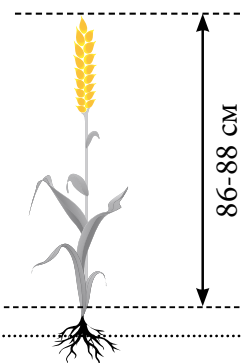
Тип
ОСТИСТА

Стійкість до вилягання
ВИСОКА

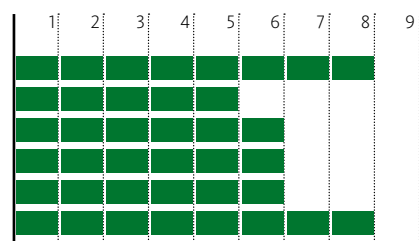

Маса 1000 зерен, г
42-50

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Борошниста роса
Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя
Жовта плямистість
Фузаріоз колосу

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ МІДАС

ц/га	Волинська обл.	рік
51,9	Локачінський р-н	2020

ц/га	Житомирська обл.	рік
55,2	Радомишлянський р-н	2020

ц/га	Тернопільська обл.	рік
80,7	Буцацький р-н	2021
87,7	Тернопільський р-н	2021
82	Чортківський р-н	2020

ц/га	Київська обл.	рік
81,0	Миронівський р-н	2021
81,0	Переяслав-Хмельницький р-н	2021

ц/га	Хмельницька обл.	рік
52	Новоушицький р-н	2020

ц/га	Харківська обл.	рік
56,1	Борівський р-н	2020
56,1	Борівський р-н	2020

ц/га	Вінницька обл.	рік
57,4	Тиврівський р-н	2020
66,0	Липовецький р-н	2021

ц/га	Черкаська обл.	рік
63,1	Уманський р-н	2020

ц/га	Запорізька обл.	рік
51,7	Василівський р-н	2021

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВИСІВУ

Оптимальний	10-30 вересня	4,0-4,2 млн. насіни/га
Пізній	5-10 жовтня	4,2-5,2 млн. насіни/га

ТУРАНУС

TURANUS

ТУРАНУС – один із сортів середньостиглих європейських озимих пшениць з видатною зимостійкістю, розрахований під інтенсивну технологію. Характеризується високою толерантністю до стресових умов. Має добре озернений колос та високу масу тисячі насінин. Відрізняється компактною висотою та неперевершеною стійкістю до вилягання.

- Середньостиглий остистий сорт з високою якістю зерна;
- Дуже високий потенціал врожайності;
- Висока зимостійкість та посухостійкість;
- Стійкий до вилягання та основних хвороб.

Тип

ОСТИСТИЙ

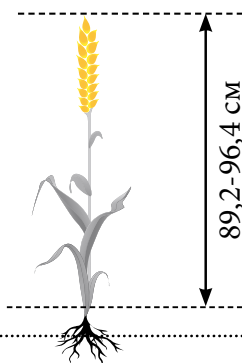
Стійкість до вилягання

ВИСОКА

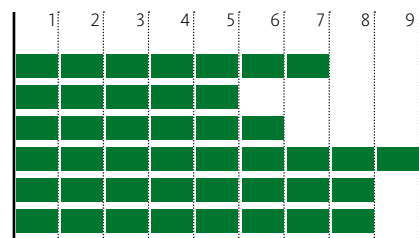
Маса 1000 зерен, г

41,1–46,1

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Борошниста роса
Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя
Жовта плямистість
Фузаріоз колосу

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ТУРАНУС

ц/га	Житомирська обл.	рік
62,5	Бердичівський р-н	2017

ц/га	Чернігівська обл.	рік
63,4	Прилуцький р-н	2017

ц/га	Львівська обл.	рік
66,8	Золочівський р-н	2017

ц/га	Сумська обл.	рік
59,0	Сумський р-н	2022

ц/га	Хмельницька обл.	рік
61,4	Волочиський р-н	2020

ц/га	Київська обл.	рік
68,8	Білоцерківський р-н	2021
77,4	Бориспільський р-н	2020

ц/га	Івано-Франківська обл.	рік
72	Городенківський р-н	2017

ц/га	Полтавська обл.	рік
42,1	Семенівський р-н	2022
58,0	Глобинський р-н	2022

ц/га	Вінницька обл.	рік
89,2	Крижопільський р-н	2017

ц/га	Дніпропетровська обл.	рік
54,7	Павлоградський р-н	2021

ц/га	Кіровоградська обл.	рік
72,4	Олександрівський р-н	2022
42,0	Кропивницький р-н	2022

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Оптимальний ..... 10-30 вересня ..... 4,0-4,5 млн. насінин/га

Пізній ..... 5-10 жовтня ..... 4,5-5,0 млн. насінин/га

Рекомендовано висівати в оптимальні строки.

РОЛАНД

ROLAND

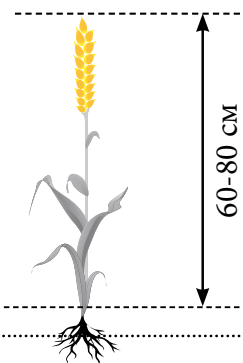
РОЛАНД – інтенсивний сорт озимої пшениці, який характеризується високою врожайністю навіть у посушливих умовах. Однією з ключових переваг сорту є висока посухо- та зимостійкість. РОЛАНД поєднує в собі високу адаптивність до умов вирощування та інтенсивне продуктивне куцання. Завдяки міцному стеблу, толерантний до вилягання. Відноситься до групи сильних пшениць, має високі показники якості зерна.

- Високий потенціал урожайності та адаптивності;
- Добра толерантність до борошнистої роси та жовтої іржі;
- Відмінні якісні показники зерна;
- Найкраще розкриває потенціал за інтенсивної технології вирощування.

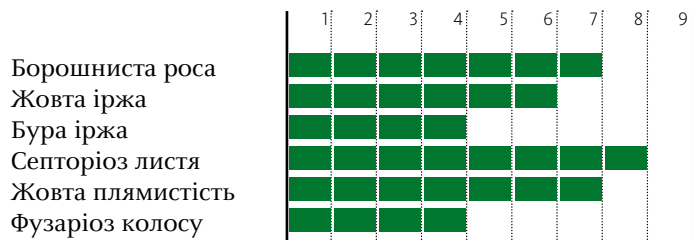
Тип **безостий**

Стойкість до вилягання **ВИСОКА**

Маса 1000 зерен, г **42–50**

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ РОЛАНД

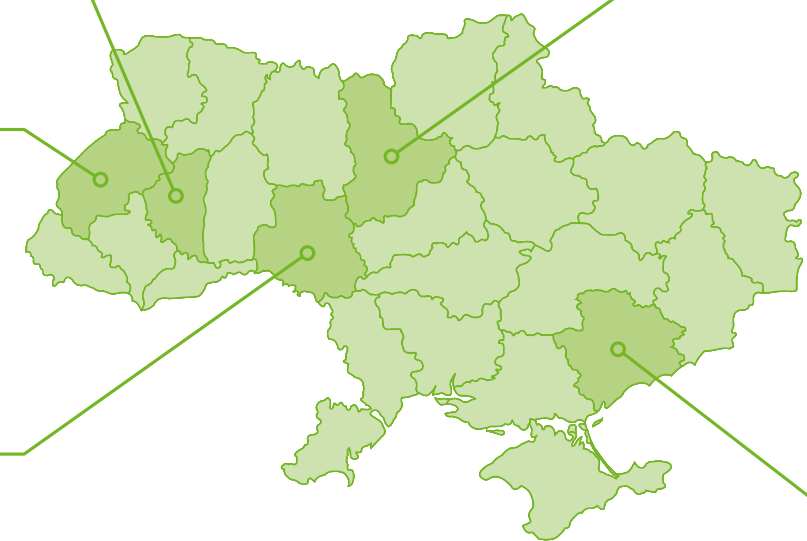
ц/га	Тернопільська обл.	рік
76,1	Бучацький р-н	2021
84,6	Тернопільський р-н	2021

ц/га	Київська обл.	рік
63,8	Миронівський р-н	2021
71,8	Переяслав-Хмельницький р-н	2021

ц/га	Львівська обл.	рік
78,9	Радехівський р-н	2021

ц/га	Вінницька обл.	рік
62,0	Калинівський р-н	2021
59,0	Липовецький р-н	2021
53,0	Липовецький р-н	2021

ц/га	Запорізька обл.	рік
50,0	Василівський р-н	2021

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Оптимальний	10-30 вересня	3,8-4,0 млн. насіни/га
Пізній	5-10 жовтня	4,0-5,2 млн. насіни/га

АНГЕЛУС

ANGELUS

Ангелус – це поєднання високої врожайності зерна з відмінною якістю борошна та стабільними агрономічними характеристиками. Зимостійкий та витривалий. Відмінне здоров'я рослин та довга фаза наливу зерна дозволяють отримати високий урожай. Гарно збалансований по врожайності та якості зерна. Відрізняється відмінними хлібопекарськими властивостями.

- Відмінні характеристики якості зерна та сенсаційна питома вага;
- Чудове здоров'я листя і колоса;
- Відмінно реагує на інтенсивну технологію;
- Толерантність до гербіцидів на основі хлортолуруну.

Тип

безостий

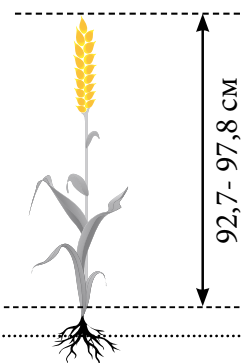
Стійкість до вилягання

ВИСОКА

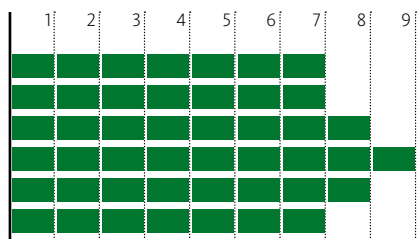
Маса 1000 зерен, г

38,3–43,8

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Борошниста роса
Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя
Жовта плямистість
Фузаріоз колосу

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ АНГЕЛУС

ц/га	Чернігівська обл.	рік
66,0	Менський р-н	2021

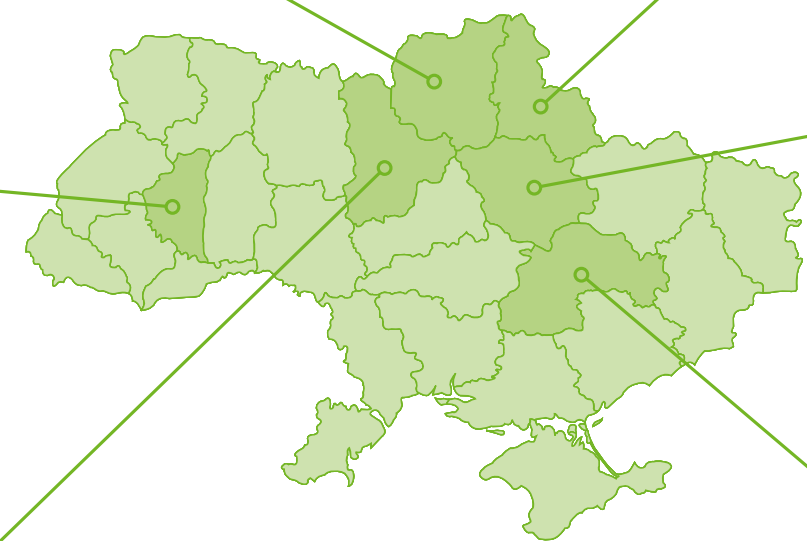
ц/га	Сумська обл.	рік
52,0	Кролевецький р-н	2021

ц/га	Тернопільська обл.	рік
75,8	Тернопільський р-н	2020

ц/га	Полтавська обл.	рік
56,8	Глобинський р-н	2021
65,3	Полтавський р-н	2021
72,3	Полтавський р-н	2020

ц/га	Київська обл.	рік
57,2	Бориспільський р-н	2020

ц/га	Дніпропетровська обл.	рік
55,0	Павлоградський р-н	2021
73,5	Томаківський р-н	2021

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВИСІВУ

Оптимальний . . . . . 10-30 вересня . . . . . 3,5-4,5 млн. насіни/га
Пізній . . . . . 25 вересня–5 жовтня . . . . . 5,0 млн. насіни/га

ТОННАЖ

НОВИЙ

TONNAGE

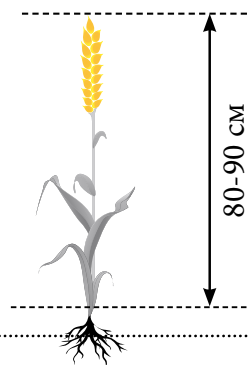
ТОННАЖ – новий рекордсмен по врожайності. У Польщі в державних випробуваннях COBORU 2017 року досяг неймовірних результатів (105,6 ц/га) за умов спрощеної агротехніки. **ТОННАЖ** – сорт з високою продуктивністю, найкращий вибір для агровиробників, які орієнтуються на максимальну врожайність з гектара та не мають прив'язки до якісних показників. Висока озерненість колоса та маса тисячі насінин понад 50 г, відмінна здатність до куцання, завдяки якій формується велика кількість продуктивних стебел – це основні переваги сорту. **ТОННАЖ** є мультипридатним до всіх типів ґрунтів.

- Новий високоврожайний сорт фуражного напрямку;
- Надзвичайно висока маса тисячі насінин;
- Мультипридатність до будь-яких умов і ґрунтів;
- Чудова альтернатива для зниження собівартості для виготовлення кормів.

Тип **безостий**

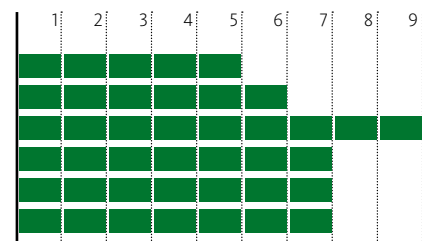
Стойкість до вилягання **ВИСОКА**

Маса 1000 зерен, г **48–54**

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

- Борошниста роса
- Жовта іржа
- Бура іржа
- Септоріоз листя
- Жовта плямистість
- Фузаріоз колосу

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ТОННАЖ

ц/га	Волинська обл.	рік
59,8	Ківерцівський р-н	2021
61,7	Любомильський р-н	2021
84,2	Філія УІЕСР Волинський ОДЦЕСР	2020

ц/га	Тернопільська обл.	рік
60,1	Підволочиський р-н	2022
60,5	Заліщицький р-н	2022
84,8	Філія УІЕСР Тернопільський ОДЦЕСР	2020

ц/га	Львівська обл.	рік
65,7	Радехівський р-н	2022

ц/га	Хмельницька обл.	рік
74,0	Красилівський р-н	2022
66,1	Хмельницький р-н	2022
80,1	Красилівський р-н	2022
76,9	Славутський р-н	2022

ц/га	Винницька обл.	рік
86,3	Хмельницький р-н	2022
65,0	Липовецький р-н	2022

ц/га	Київська обл.	рік
52,0	Кагарлицький р-н	2022

ц/га	Чернігівська обл.	рік
100,1	Філія УІЕСР Чернігівський ОДЦЕСР	2020

ц/га	Сумська обл.	рік
62,0	Сумський р-н	2022
102,5	Філія УІЕСР Сумський ОДЦЕСР	2019

ц/га	Полтавська обл.	рік
52,3	Шишацький р-н	2022
70,0	Глобинський р-н	2022

ц/га	Харківська обл.	рік
79,8	Філія УІЕСР Харківський ОДЦЕСР	2020

ц/га	Черкаська обл.	рік
54,1	Городищенський р-н	2022

ц/га	Дніпропетровська обл.	рік
73,6	Томаківський р-н	2021
88,1	Філія УІЕСР Дніпропетровський ОДЦЕСР	2020

ц/га	Миколаївська обл.	рік
95,1	Філія УІЕСР Миколаївський ОДЦЕСР	2020

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Оптимальний	10-30 вересня	3,2-3,8 млн. насінин/га
Пізній	5-10 жовтня	4,5-4,8 млн. насінин/га

ФАБІУС

FABIUS

ФАБІУС – середньостиглий сорт озимої пшениці з високою якістю зерна. Сорт володіє підвищеною стійкістю до основних хвороб пшениці, а також забезпечує стабільний потенціал врожайності. Демонструє відмінні результати навіть за складних погодних умов: посухи, морозу.

- Висока стійкість до погодних умов: посухи, морозу;
- Чудова толерантність до основних хвороб пшениці;
- Висока стійкість до вилягання та осипання;
- Стабільна врожайність сорту, висока якість зерна.

Тип

безостий

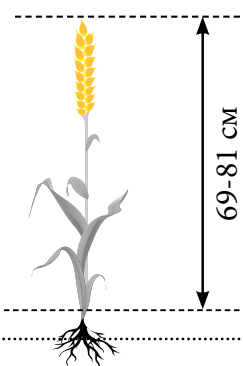
Стійкість до вилягання

ВИСОКА

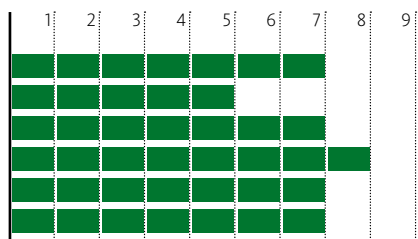
Маса 1000 зерен, г

36,4–41,0

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Борошниста роса
Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя
Жовта плямистість
Фузаріоз колосу

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ФАБІУС

ц/га	Волинська обл.	рік
52,4	Ківерцівський р-н.	2021
60,0	Любомильський р-н.	2021

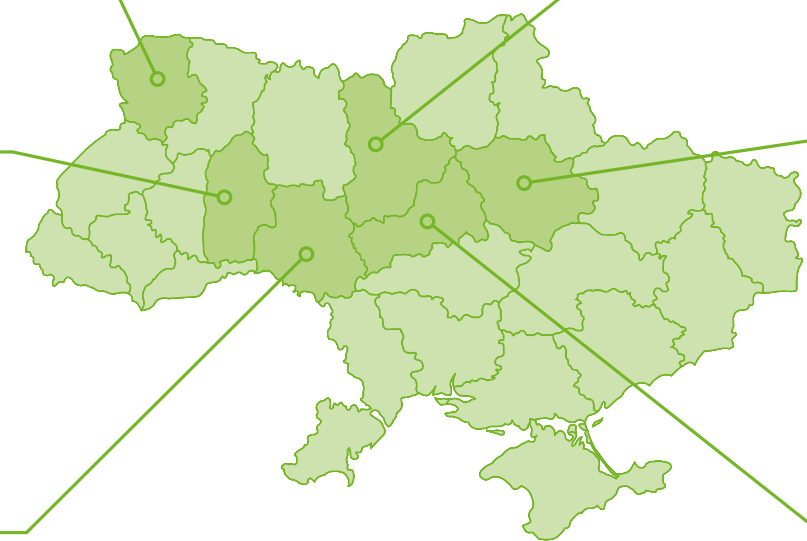
ц/га	Київська обл.	рік
64,4	Білоцерківський р-н.	2021

ц/га	Хмельницька обл.	рік
71,2	Дунаєвецький р-н.	2021

ц/га	Полтавська обл.	рік
55,2	Глобинський р-н.	2021
53,0	Полтавський р-н.	2021

ц/га	Вінницька обл.	рік
66,0	Калинівський р-н.	2021
68,0	Томашпільський р-н.	2021

ц/га	Черкаська обл.	рік
68,0	Лисянський р-н.	2021
61,0	Черкаська р-н.	2021

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВИСІВУ

Оптимальний ..... 10-25 вересня ..... 3,6-4,2 млн. насіни/га

Рекомендовано висівати в оптимальні терміни.

ДІАДУР

DIADUR

Тверда озима пшениця ДІАДУР поєднує в собі найвищі врожайні – особливо за умов інтенсивної технології. Формує урожай з чудовими якісними показниками. Сорт формує велике зерно з дуже високою натурою та вмістом клейковини. Дуже високий вихід крупи, завдяки чому є цікавим для виробництва макаронів твердих сортів. Раннє настання фази колосіння та середньораннє дозрівання є додатковими перевагами сорту, які дозволяють сформувати стабільну урожайність.

- Висока врожайність та стабільність;
- Відмінні якісні показники;
- Чудова толерантність до вилягання;
- Стійкість до абіотичних стресів.

Тип

ОСТИЙ

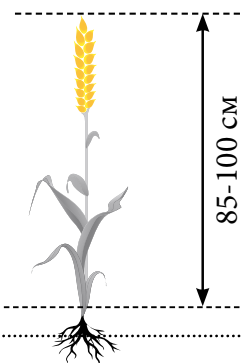
Стійкість до вилягання

дуже висока

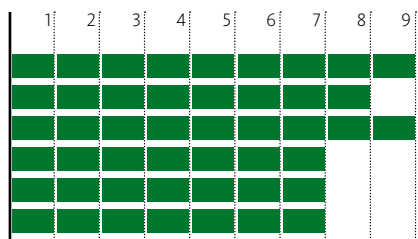
Маса 1000 зерен, г

45,4–47,6

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Борошниста роса
Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя
Жовта плямистість
Фузаріоз колосу

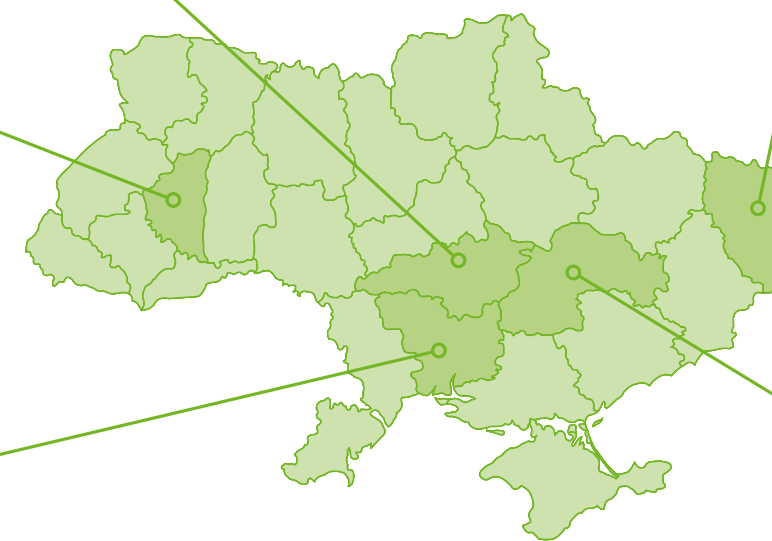

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОЗИМОЇ ТВЕРДОЇ ПШЕНИЦІ ДІАДУР

ц/га	Кіровоградська обл.	рік
38,4	Бобринецький р-н	2022

ц/га	Тернопільська обл.	рік
49,7	Філія УІЕСР Тернопільський ОДЦЕСР	2019

ц/га	Миколаївська обл.	рік
56,9	Філія УІЕСР Миколаївський ОДЦЕСР	2019

ц/га	Луганська обл.	рік
55,9	Філія УІЕСР Луганський ОДЦЕСР	2019

ц/га	Дніпропетровська обл.	рік
52,8	Філія УІЕСР Дніпропетровський ОДЦЕСР	2019

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Оптимальний ..... 10-30 вересня ..... 4,0-4,2 млн. насіни/га

Рекомендовано висівати в оптимальні терміни.

АТТЕРГАУЕР ДІНКЕЛЬ

ATTERGAUER DINKEL

Перевірений часом та надзвичайно популярний сорт в Австрії АТТЕРГАУЕР ДІНКЕЛЬ вважається «генетично чистим» сортом спельти без схрещувань з пшеницею. Надзвичайно витривалий, середньорослий, з відмінною зимостійкістю. Спельта, як правило, чутлива до враження жовтою іржею, але АТТЕРГАУЕР ДІНКЕЛЬ вирізняється, порівняно з конкурентними сортами, високою толерантністю до хвороб. Крім того, має покращені показники числа падіння.

- Генетично чистий сорт озимої спельти;
- Відмінна зимостійкість;
- Високий вміст білка та клейковини;
- Підвищений вихід зерна;
- Добра стійкість до основних хвороб.

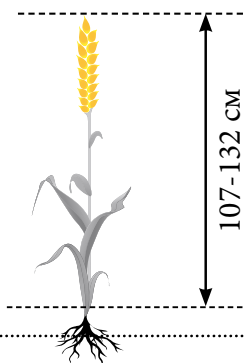
Натура (колоски)
400–410 Г/Л

Число падіння
310–320 сек

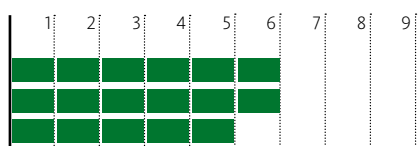

Маса 1000 колосків, г
122–125

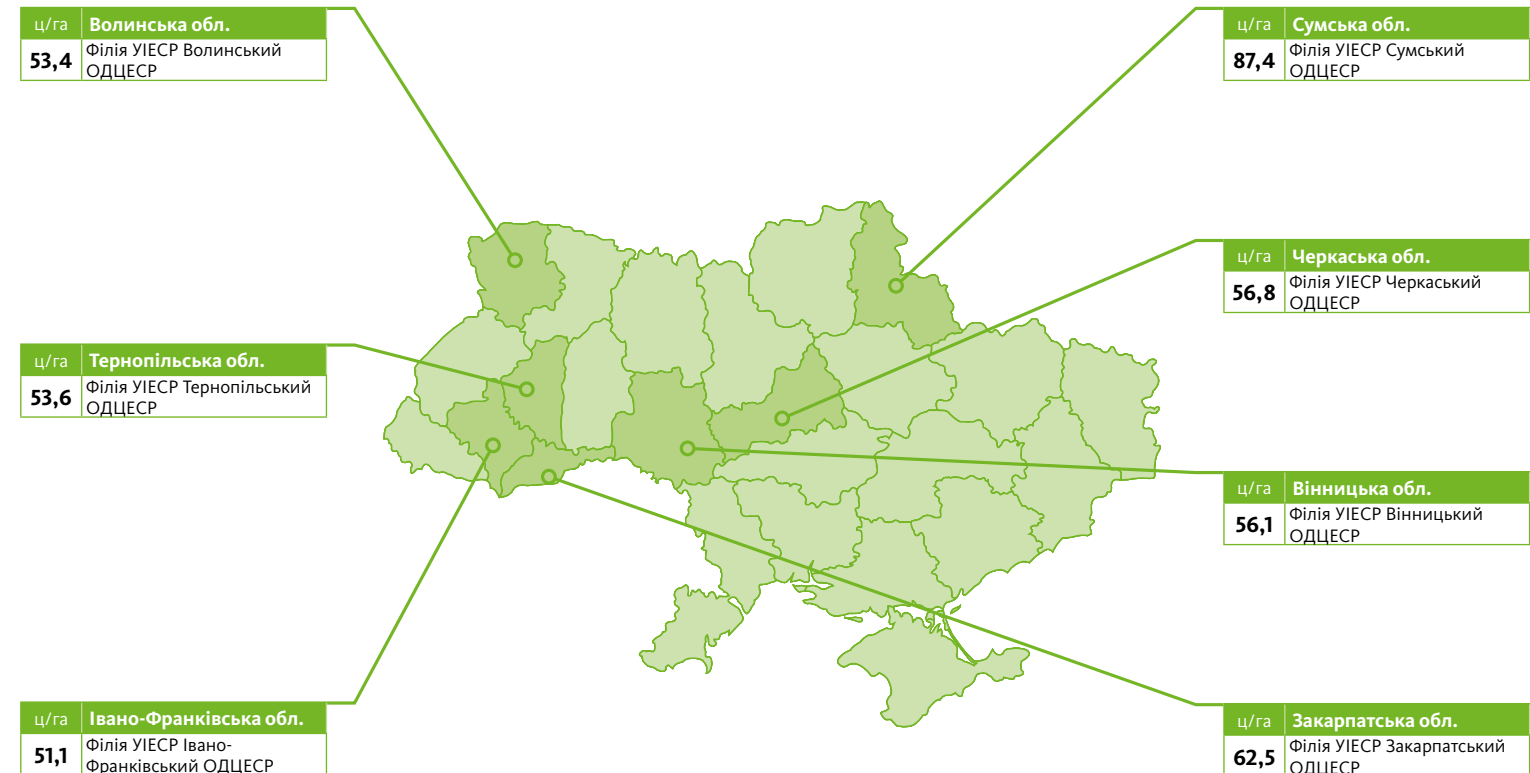

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Жовта іржа
Бура іржа
Септоріоз листя

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ СОРТУ СПЕЛЬТИ АТТЕРГАУЕР ДІНКЕЛЬ

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВИСІВУ

Оптимальний ..... 15 вересня–10 жовтня ..... 1,6-1,8 млн. колосків/га
Пізній ..... 10-20 жовтня ..... 1,8-2,0 млн. колосків/га

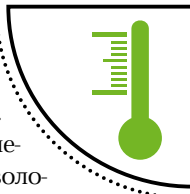
Температура. Озима пшениця досить холодо-стійка культура. Насіння починає проростати за температури у посівному шарі ґрунту 1–2°C. Сходи при цьому з'являються пізно і недружно. Оптимальна температура проростання пшениці перебуває в межах 12–20°C. За умови достатнього зволоження ґрунту сходи за такої температури з'являються на 5–6-й день. Якщо температура вища 25°C, висіяне насіння і проростки масово уражуються хворобами. Кращі строки сівби припадають на період з середньодобовими температурами повітря 14–17°C. Взимку добре загартовані восени рослини зимостійких сортів витримують зниження температури на глибині вузла кушення до мінус 19–20°C. Достатній сніговий покрив захищає рослини навіть у разі зниження температури до мінус 35–40°C.

Шар снігу 10 см і більше повністю захищає рослини від вимерзання навіть за –30°C морозу. За наявності шару снігу тільки 2 см озима пшениця здатна витримувати зниження температури повітря до –20–26°C. Сильні морози (25–30°C) за відсутності снігового покриву чи мінімальної його товщини спричиняють загибель рослин озимої пшениці навіть морозостійких сортів. Це так звана температурна зона вимерзання.

Перерослі рослини, на яких сформувалося по 5–6 пагонів, нестійкі проти низьких температур. Стійкість проти низьких температур зменшується в кінці зими або на початку весни внаслідок періодичного відтавання-замерзання ґрунту і розгартування рослин. В цей період озима пшениця може загинути від невеликих морозів (мінус 6–8°C). Незагартовані восени рослини у разі різкого похолодання (приморозки -6–10°C) теж можуть пошкоджуватися. Восени рослини припиняють вегетацію, а навесні відновлюють її за температури повітря 3–5°C.

Впродовж вегетації пшениця росте найбільш інтенсивно за температури повітря 20–25°C. Короткочасна спека з підвищенням температури до 35–40°C, при достатніх запасах вологи, не завдає їй великої шкоди. Припиняється приріст сухих речовин у разі збільшення температури понад 40°C.

Волога. Озима пшениця вимоглива до вологи культура, її насіння для набухання потребує 55–60% води від своєї маси. За недостатньої вологості

ґрунту рослини не кущаться і різко знижують продуктивність. Найбільш негативно впливає на врожай озимої пшениці нестача вологи в період виходу в трубку – колосіння, а також наливу зерна, коли потреба рослин у воді максимальна. За період вегетації озима пшениця залежно від умов вирощування витрачає 250–400 мм води з 1 га. Транспіраційний коефіцієнт її становить 300–500.

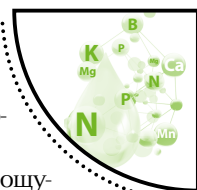
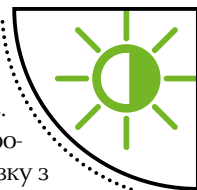
Озима пшениця негативно реагує і на перезволоження. Якщо воно короткочасне і температура повітря невисока, то рослини не знижують темпів росту. Тривале перезволоження сповільнює ріст, можливе загивання кореневої системи, листки набувають блідо-зеленого кольору. Надлишок вологи легше переноситься рослинами молодого віку. Осіннє перезволоження зменшує морозостійкість і зимостійкість.

Велика кількість опадів у весняно-літній період сприяє сильному росту вегетативної маси, що призводить до вилягання рослин, погіршення фітосанітарного стану посівів і зниження врожайності. Надмірна кількість опадів у період формування і досягання зерна призводить до ураження хворобами та зниження якості зерна.

Світло. Добре освітлення на початку виходу рослин в трубку сприяє формуванню коротких міцних міжвузлів. Стебла стають стійкими до вилягання під час сильних вітрів і зливних дощів. На сильно загущених посівах через травостій проникає не більше 10% сонячного проміння. У зв'язку з великим затіненням рослин, нижні міжвузля стебла дуже витягуються. Такі посіви можуть вилягати навіть у роки, коли на початку фази виходу в трубку були сонячні дні. Вилягання призводить до великого недобору врожаю.

Мінеральне живлення. Для формування 1 т зерна необхідно: 28–37 кг азоту; 11–13 кг фосфору; 20–27 кг калію, 5 кг кальцію, 4 кг магнію, 3,5 кг сірки та 5 г бору, 8,5 г міді, 270 г заліза, 82 г марганцю, 60 г цинку, 0,7 г молібдену.

Дослідження останніх років, а також практика вирощування озимої пшениці за інтенсивною технологією показали, що для одержання максимального врожаю зерна високої якості, при високих дозах внесення добрив, необхідне переважання азоту: 1,5:1:1. Потреба у внесенні підвищених доз азоту обумовлена висо-

ким виносом азоту з ґрунту, що переважає в 3–4 рази винос фосфору. Найбільший приріст урожаю і покращення якості зерна забезпечує азот. Пшениця поглинає азот впродовж всього періоду вегетації від початку функціонування коренів до припинення росту. На початку росту азот надходить у рослини інтенсивно, випереджаючи надходження інших елементів, але величина його осіннього використання незначна. Так, від сівби до весняного відновлення вегетації засвоюється лише 8% загальної кількості азоту. Отже, в осінній період немає потреби створювати високий рівень азотного живлення. Надлишок азоту восени призводить до зменшення зимостійкості, переростання вегетативної маси, вилягання і значного ураження посівів хворобами і шкідниками. До початку колосіння рослини поглинають 2/3 всього необхідного їм азоту, а в період цвітіння майже припиняють його споживання. Після початку формування зерна потреба пшениці в азоті знову зростає і за період формування і наливу вона використовує 25–30% необхідного їй азоту.

Фосфор необхідний озимій пшениці на всіх фазах росту і на всіх типах ґрунтів. Значна частина фосфору засвоюється уже в період проростання насіння. Нестача його в цей час не компенсується посиленням фосфорного живлення на пізніших етапах розвитку. Найбільша кількість фосфору потрібна у період від початку виходу в трубку до цвітіння, коли рослини створюють його запас для наливу зерна. Калій з ґрунту озима пшениця засвоює від проростання до цвітіння, а найбільш інтенсивно – у фазах виходу в трубку і колосіння. Максимальна кількість його нагромаджується в рослинах озимої пшениці під час цвітіння.

Глибина посіву озимої пшениці у зоні Лісостепу України становить 3–5 см. Пізні строки сівби вимагають мілкішого загортання, ніж ранні. На яку б глибину не загорталось насіння, вузол кушення буде формуватись на глибині 2–3 см. При глибокому загортанні на ріст підземної частини стебла від насінини до вузла кушіння (епікотиль) витрачається основна частина ендосперму, проросток виходить на поверхню ослаблений. Така рослина слабше кущиться, внаслідок розтягування вузла кушення формується слабша коренева система, рослина менш продуктивна, схильна до вилягання.

Норма висіву. Продуктивність озимої пшениці найвища за опти-

мальної норми висіву, величина якої залежить від кліматичних умов, родючості ґрунтів, попередника, удобрення, біологічних особливостей сорту, строків і способів сівби, якості насіння, тощо.

На родючих ґрунтах, після кращих попередників і на вищих фонах удобрення норму висіву необхідно зменшувати. Сорти, які відзначаються більшою кущистістю, сіють з меншими нормами, порівняно з слабокущистими. Вважається, що норму висіву можна збільшити в зоні достатнього зволоження. На важких ґрунтах, де спостерігається низька польова схожість насіння, сіють більше, а на структурних чорноземах, які забезпечують вищу польову схожість, норму висіву доцільно дещо зменшити.

Норма висіву безпосередньо пов'язана із строками сівби. При сівбі в ранні строки рослини добре кущаться і формують нормальний стеблостій при менших нормах висіву. На пізніх посівах для створення оптимального числа продуктивних стебел на одиниці площі норму висіву необхідно збільшувати на 10–15%.

Строки сівби. Продуктивність рослин зменшується як при ранніх, так і при пізніх строках сівби. У першому випадку озима пшениця розвиває велику вегетативну масу, сильно кущиться. Внаслідок переростання, рослини починають інтенсивно використовувати запасні речовини і стають менш стійкими до несприятливих умов, знижують зимостійкість. Крім того, рослини ранніх строків сівби більше пошкоджуються шкідниками і хворобами, посіви сильніше забур'янені, можуть випривати. Навесні, коли пшениця кущиться, бур'яни випереджають її в рості і затінують, забираючи значну частину елементів живлення і вологи. Все це призводить до сповільнення росту, зрідження посівів та зменшення врожаю.

Рослини пізніх строків сівби довше сходять, не встигають восени розквититись, розвинути достатню кореневу систему і надземну масу. Сприятливі умови для проведення сівби настають, коли встановлюється середньодобова температура повітря 14–15°C, а осіння вегетація триває 40–50 днів.

Для західного Лісостепу України оптимальними календарними строками сівби вважають 10–25 вересня. У зоні Полісся оптимальні строки сівби припадають на 5–20 вересня.

СОРТИ ОЗИМОГО ЯЧМЕНЮ

	Зимостійкість	Колосіння	Дозрівання	Урожайність в засушливих регіонах	Урожайність у зволених регіонах	Довжина рослини	
ХАННЕЛОРЕ	8	Середньопізнє	Середньоранній	7	6	7	8
ФІНОЛА	8	Дуже раннє	Середньоранній	7	7	7	7
МАРІССА	7	Середньопізнє	Середньоранній	7	8	8	5
МОНРО	9	Середньопізнє	Середньоранній	7	7	6	8
ХАЙДІ	7	Раннє	Середньостиглий	5	7	6	6
КАРМІНА	8	Раннє	Середньостиглий	5	8	7	6
АРКАНДА	8	Раннє	Середньостиглий	5	8	7	7

1 ... дуже погано, дуже пізно, дуже довго, дуже вразливі
 9 ... дуже добре, дуже рано, дуже короткий, дуже стійкі

	Схильність до вилягання	Схильність до ламкості стебла	Схильність до ламкості колосу	Вірус жовтої карликовості	Снігова пліснява	Борошниста роса	Бура іржа	Сітчаста плямистість	Ринхоспоріоз	Рамуляріоз
	8	7	8	8	8	8	9	8	7	8
	8	8	7	7	6	8	7	7	7	7
	8	7	6	7	8	8	7	8	8	7
	9	8	8	8	7	8	8	8	8	9
	8	8	7	8	7	7	7	8	9	7
	9	7	7	7	8	7	8	7	7	8
	8	8	7	8	6	6	7	6	7	7

ХАННЕЛОРЕ

HANNELORE

Сорт **ХАННЕЛОРЕ** вражає надзвичайною врожайністю, яка досягається за рахунок високої озерненості колоса разом з відмінною якістю зерна та беззаперечною стійкістю до вилягання.

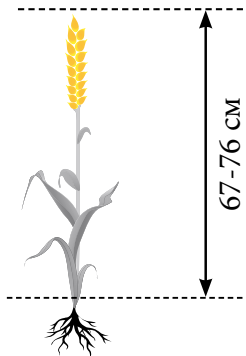
Сорту притаманна висока зимо- та посухостійкість. **ХАННЕЛОРЕ** стійкий проти вилягання та осипання зерна в колосі. Підвищена стійкість до ураження гельмінтоспоріозом та борошнистою росю.

- Дворядний сорт з відмінною якістю зерна;
- Гарне співвідношення крупності та маси 1000 насінин;
- Висока врожайність зерна з відмінною стабільністю;
- Висока стійкість до ламкості стебла та колосу.

Тип: **фуражний**

Стойкість до вилягання **СТІЙКИЙ**

Маса 1000 зерен, г **50,7-52,0**

>27%
Вміст сирової клейковини

12,1-13,3%
Вміст білка

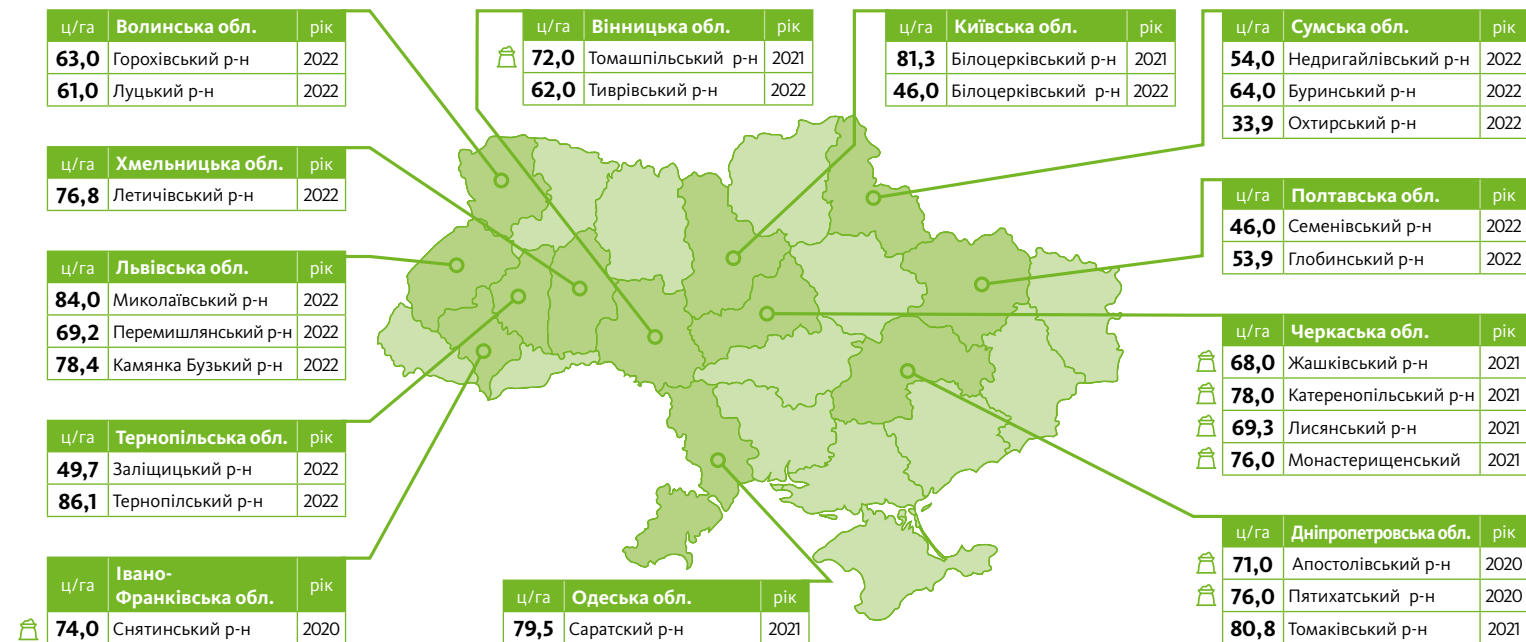
90-100 ц/га
Потенціал урожаю

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Борошниста роса	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Вірус жовтої карликовості	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Сітчаста плямистість	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Ринхоспоріоз	■	■	■	■	■	■	■	■	■

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Рамуляріоз	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Бура іржа	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Снігова пліснява	■	■	■	■	■	■	■	■	■

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ СОРТУ ОЗИМОГО ЯЧМЕНЮ ХАННЕЛОРЕ

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВИСІВУ

оптимальний	20-30 вересня	3,4-3,6 млн. насінин/га
пізній	5-10 жовтня	3,6-3,9 млн. насінин/га

ФІНОЛА

FINOLA

Новий сорт шестирядного озимого ячменю, відрізняється дуже раннім колосінням та середньораннім дозріванням. Завдяки швидкому відновленню вегетації, ефективному використанню запасів ґрунтової вологи та високій посухостійкості, ФІНОЛА відмінно підходить для вирощування в більшості посушливих регіонів південного сходу. Сорт характеризується високою толерантністю вилягання та ламкості стебла.

- Новий високопродуктивний сорт озимого ячменю;
- Дуже раннє колосіння – подовжена фаза наливу зерна;
- Добра стійкість до вилягання та відмінна до ламкості стебла.

Тип: **фуражний**

Стойкість до вилягання **стійкий**

Маса 1000 зерен, г **48-50 г**

>27%
Вміст сирової клейковини

>12,5%
Вміст білка

80-120 ц/га
Потенціал урожаю

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Борошниста роса	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Вірус жовтої карликовості	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Сітчаста плямистість	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Ринхоспоріоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Рамуляріоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Бура іржа	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Снігова пліснява	█	█	█	█	█	█	█	█	█

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ СОРТУ ОЗИМОГО ЯЧМЕНЮ ФІНОЛА

ц/га	Львівська обл.	рік
81,0	Миколаївський р-н	2022
86,4	Перемишлянський р-н	2022
70,1	Камянка Бузький р-н	2022

ц/га	Чернігівська обл.	рік
45,0	Сосницький р-н	2022

ц/га	Тернопільська обл.	рік
48,9	Заліщицький р-н	2022

ц/га	Полтавська обл.	рік
41,5	Семенівський р-н	2022
72,5	Глобинський р-н	2022

ц/га	Хмельницька обл.	рік
65,4	Славутський р-н	2022

ц/га	Кіровоградська обл.	рік
50,4	Олександрівський р-н	2022
49,0	Кропивницький р-н	2022

ц/га	Вінницька обл.	рік
62,0	Липовецький р-н	2022

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Ранній	5-15 вересня	2,8-3,0 млн. насінин/га
Оптимальний	20-30 вересня	3,0-3,5 млн. насінин
Пізній	5-15 жовтня	3,2-3,5 млн. насінин/га

МОНРО

MONROE

МОНРО – це озимий пивоварний ячмінь австрійської селекції.

Сорт зарекомендував себе протягом кількох років як чудовий пивоварний ячмінь з найвищими показниками солоду та якістю пивоваріння.

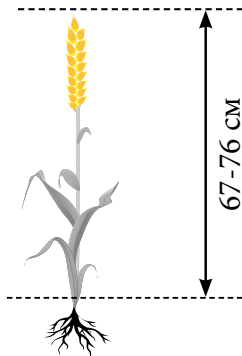
МОНРО користується великим попитом у пивоварній галузі Європи. Високоврожайний, середньостиглий сорт, рослини середньорослі, мають чудову стійкість до вилягання. Чудово реалізовує свій потенціал в посушливих умовах як фуражний сорт.

- Високоврожайний сорт озимого пивоварного ячменю;
- Відмінні пивоварні якості солоду;
- Рекомендований до вирощування на пивоварні цілі за пивоварною програмою HEINEKEN: (екстракт – 82,6%; діастатична сила – 349);
- Чудово переносить посуху.

Тип: **пивоварний**

Стойкість до вилягання: **СТІЙКИЙ**

Маса 1000 зерен, г: **48-50**

пивоварний
Напрямок використання

12,1-13,3%
Вміст білка

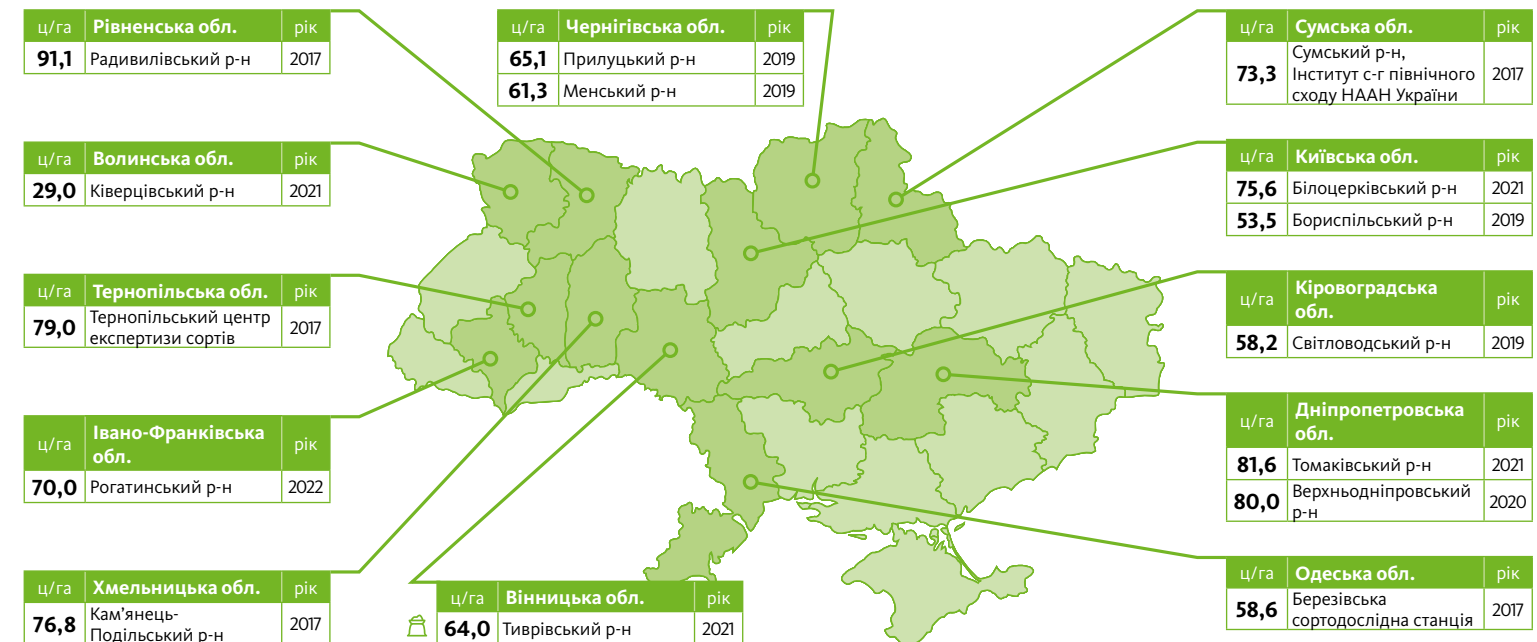
90-100 ц/га
Потенціал урожаю

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Борошниста роса	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Вірус жовтої карликовості	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Сітчаста плямистість	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Ринхоспоріоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Рамуляріоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Бура іржа	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Снігова пліснява	█	█	█	█	█	█	█	█	█

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ СОРТУ ОЗИМОГО ЯЧМЕНЮ МОНРО

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Оптимальний	20-30 вересня	3,2-3,5 млн. насінин/га
Пізній	5-10 жовтня	3,5-3,7 млн. насінин/га

ХАЙДІ

HEIDI

ХАЙДІ – шестирядний пластичний сорт озимого ячменю з високою потенційною урожайністю зерна. Сорт має багато інших цінних властивостей, зокрема стійкість до найбільш поширених хвороб: іржа листя та борошниста роса. Відрізняється високою адаптивністю до умов екстремальної посухи. Вирощування сорту у засушливих умовах Степу, за умов частих та тривалих посух в Лісостепу гарантує отримання стабільної високої урожайності зерна з високими якісними показниками.

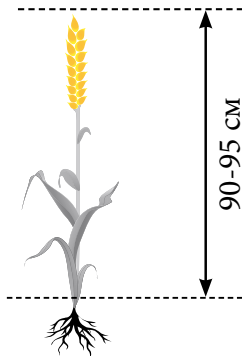
ХАЙДІ відрізняється густотою продуктивного стеблостою та добре розвиненим колосом, за рахунок яких досягається рекордно висока врожайність.

- Шестирядний сорт з високою врожайністю зерна;
- Відмінна вирівняність та якість зерна;
- Гарна толерантність до іржі листя та борошнистої роси.

Тип: **фуражний**

Стійкість до вилягання: **СТІЙКИЙ**

Маса 1000 зерен, г: **52-60 Г**

>29%
Вміст сирогої клейковини

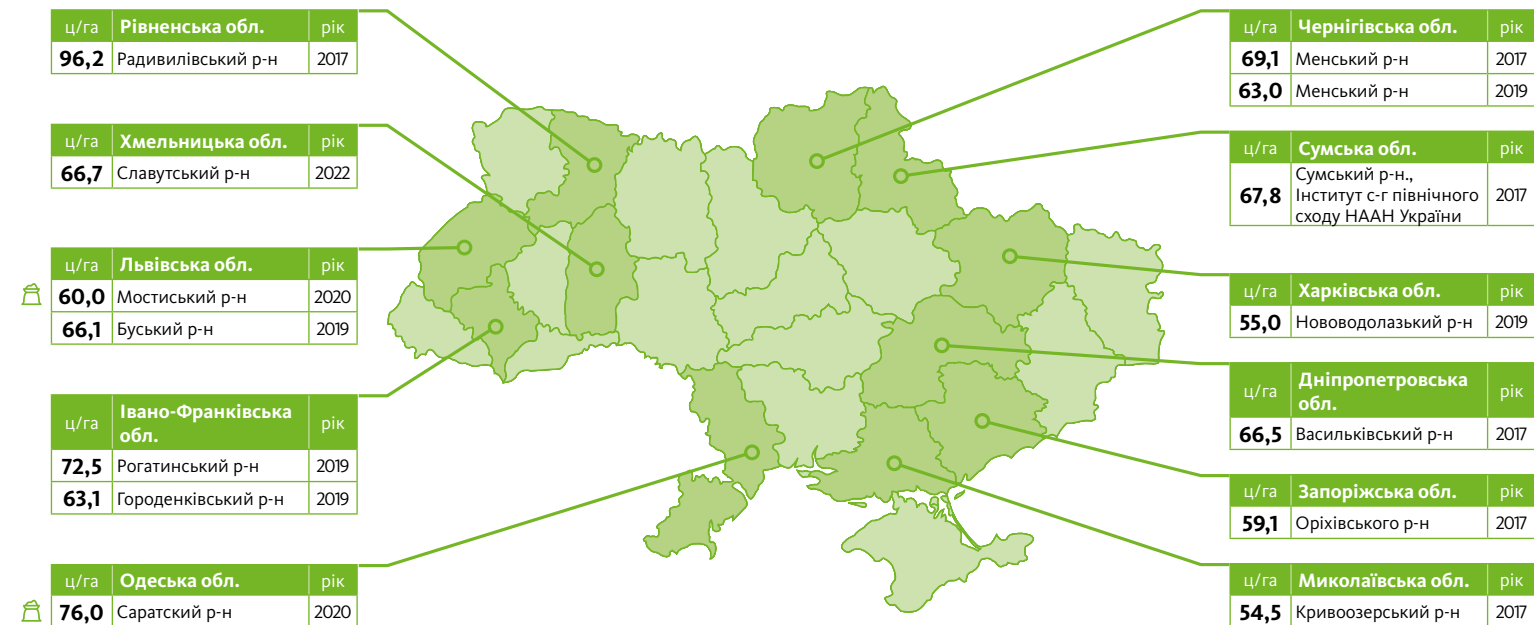
13,3%
Вміст білка

90-120 ц/га
Потенціал урожаю

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Борошниста роса	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Вірус жовтої карликовості	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Сітчаста плямистість	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Ринхоспоріоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Рамуляріоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Бура іржа	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Снігова пліснява	█	█	█	█	█	█	█	█	█

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ СОРТУ ОЗИМОГО ЯЧМЕНЮ ХАЙДІ

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Ранній	10-15 вересня	2,8-3,0 млн. насінин/га
Оптимальний	20-30 вересня	3,0-3,2 млн. насінин/га
Пізній	05-10 жовтня	3,2-3,5 млн. насінин/га

КАРМІНА

CARMINA

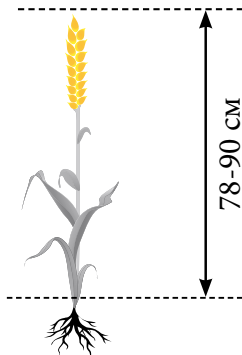
КАРМІНА – середньостиглий сорт озимого ячменю інтенсивного типу з характерно вираженим коефіцієнтом продуктивного кушення та чудовою весняною регенераційною здатністю, які дозволяють отримати більшу кількість продуктивних стебел. Добре реагує на весняне підживлення азотом. Демонструє високі врожаї при вирощуванні на легких ґрунтах, пристосований до вирощування в складних природно-кліматичних умовах із доброю стійкістю до основних хвороб та несприятливих факторів навколишнього середовища.

- Один з кращих для вирощування у складних умовах;
- Ранній сорт з високими показниками врожайності;
- Відмінна посухостійкість та зимостійкість;
- Висока стійкість до основних грибкових захворювань.

Тип: **фуражний**

Стойкість до вилягання: **стійкий**

Маса 1000 зерен, г: **50 Г**

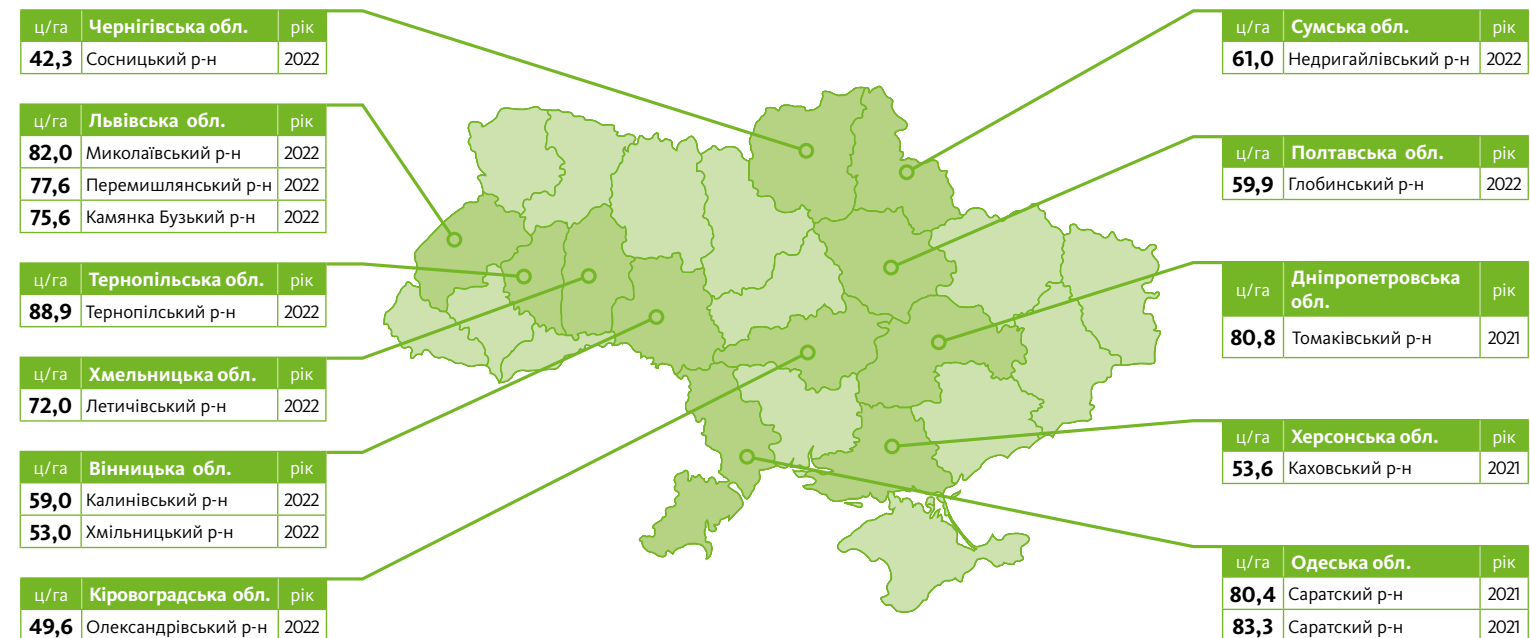

- >29%** Вміст сирієї клейковини
- 13%** Вміст білка
- 90-100 ц/га** Потенціал урожаю

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Борошниста роса	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Вірус жовтої карликовості	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Сітчаста плямистість	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Ринхоспоріоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Рамуляріоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Бура іржа	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Снігова пліснява	█	█	█	█	█	█	█	█	█

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ СОРТУ ОЗИМОГО ЯЧМЕНЮ КАРМІНА

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

Виробничі посіви

СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВИСІВУ

Ранній	10-15 вересня	2,8-3,0 млн. насінин/га
Оптимальний	20-30 вересня	3,0-3,2 млн. насінин/га
Пізній	5-10 жовтня	3,4-3,6 млн. насінин/га

АРКАНДА

ARCANDA

Сорт середньостиглого дворядного озимого ячменю з високою толерантністю до вилягання і ламкості стебла. АРКАНДА характеризується чудовою крупністю і натурою зерна, а також високою кормовою цінністю.

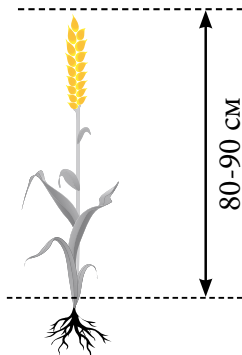
Сорт демонструє хорошу стійкість до основних хвороб, прекрасно адаптується до різноманітних погодних та виробничих умов. На даний момент ареал вирощування АРКАНДИ простягається від Франції до Туреччини і Азербайджана.

- Висока стійкість до ламкості стебла;
- Відмінні адаптивні властивості до умов вирощування;
- Широке розповсюдження в Європі – від Франції до Туреччини.

Тип: **фуражний**

Стойкість до вилягання **СТІЙКИЙ**

Маса 1000 зерен, г **52-58 г**

>28%
Вміст сирової клейковини

>12,5%
Вміст білка

70-100 ц/га
Потенціал урожаю

СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Борошниста роса	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Вірус жовтої карликовості	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Сітчаста плямистість	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Ринхоспоріоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Рамуляріоз	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Бура іржа	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Снігова пліснява	█	█	█	█	█	█	█	█	█

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ СОРТУ ОЗИМОГО ЯЧМЕНЮ АРКАНДА

ц/га	Тернопільська обл.	рік
60,0	Підволочиський р-н	2022
44,5	Чортківський р-н	2022

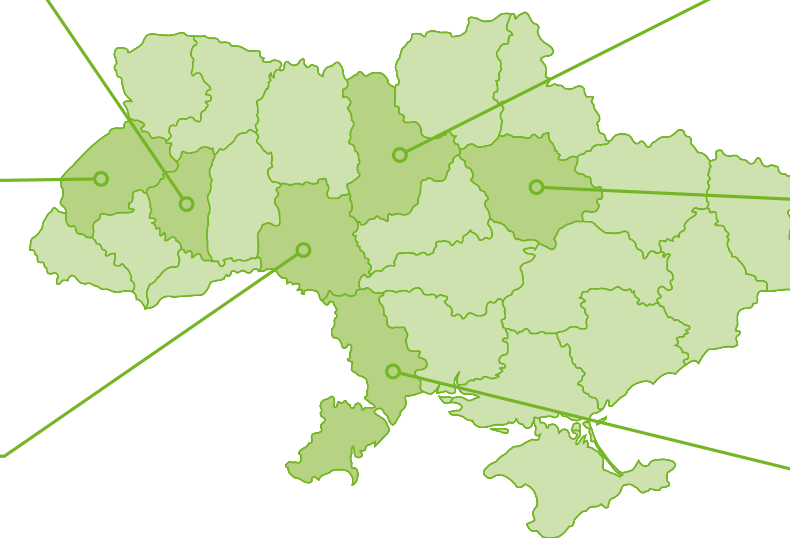
ц/га	Київська обл.	рік
32,4	Макарівський р-н	2022

ц/га	Львівська обл.	рік
80,4	Перемишлянський р-н	2022
68,2	Пустомитівський р-н	2022
54,7	Радохівський р-н	2022

ц/га	Полтавська обл.	рік
62,2	Глобинський р-н	2022

ц/га	Вінницька обл.	рік
55,0	Калинівський р-н	2022
60,0	Тиврівський р-н	2022

ц/га	Кіровоградська обл.	рік
51,0	Кропивницький р-н	2022

Примітка: врожайність вказана в перерахунку на стандартну вологість зерна 14%

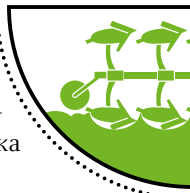
СТРОКИ ПОСІВУ ТА НОРМИ ВІСІВУ

Ранній	5-15 вересня	2,8-3,0 млн. насінин/га
Оптимальний	20-30 вересня	3,4-3,8 млн. насінин/га
Пізній	5-15 жовтня	3,2-3,5 млн. насінин/га

Попередники. У зв'язку з тим, що озимий ячмінь має порівняно слабкорозвинену кореневу систему й невисоку здатність засвоювати поживні речовини з важкодоступних сполук, його розміщують на родючих і чистих від бур'янів полях. Кращими попередниками є зернові, бобові культури, картопля, багаторічні бобові трави. Розміщують озимий ячмінь після кукурудзи на зеленому кормі та силосі, зайнятих парів. Можна висівати після озимої і ярої пшениці, вівса. Гіршим попередником є жито.

Основний обробіток. Основний обробіток ґрунту залежить від попередника і природних умов. Доцільно поєднувати декілька операцій, виконуючи їх одним агрегатом. Це виключає зайве використання важкої техніки, яка сильно руйнує структуру ґрунту.

Після просапних культур, що якісно зібрані, застосовують поверхневий обробіток. На полях, де була кукурудза, поле дискують, а потім орють. До сівби встигають провести 2-3 поверхневих обробітки комбінованими агрегатами для передпосівної підготовки ґрунту для знищення бур'янів і вирівнювання ґрунту.

Після основного обробітку поле доглядають з метою знищення сходів бур'янів і вирівнювання ґрунту. Серед заходів передпосівного обробітку ґрунту заслуговує на увагу культивування з використанням агрегатів з голчастими боронами. Особливо на площах з великою кількістю післязбиральних решток у поверхневому шарі ґрунту. Голчасті борони за таких умов є єдиним знаряддям, яке не висмикує їх на поверхню і практично не забивається. Характерною особливістю передпосівної підготовки ґрунту під озимий ячмінь є пізніші строки її проведення. За іншими параметрами вона не відрізняється від підготовки під інші озимі зернові культури. Озимий ячмінь негативно реагує на переущільнення ґрунту, перезволоження і нестачу кисню.

Удобрення. Ячмінь добре реагує на внесення органічних і мінеральних добрив та їх післядію. Якщо попередня культура отримувала високі дози

органічних добрив, то як правило для ячменю достатньо післядії. Але, якщо під попередники добрива вносились у невеликих кількостях, тоді слід вносити і під ячмінь. Безпосередньо під ячмінь органічні добрива не вносять, вносять під попередник. Під ячмінь у південних регіонах після кращих попередників середніми дозами є $N_{40}P_{40}K_{40}$, після гірших – $N_{60}P_{60}K_{60}$, у Лісостепу на чорноземах опідзолених і темно-сірих лісових – $N_{30-45}P_{40-50}K_{40-50}$, на світло-сірих – $N_{45-60}P_{45-60}K_{45-60}$, у західних областях на дерново-підзолистих ґрунтах – $N_{60-90}P_{40-60}K_{40-60}$. Фосфорно-калійні добрива вносять під основний обробіток ґрунту та в рядки під час сівби, азотні – окремими дозами: після гірших попередників N_{30} під передпосівну культивування, останню кількість в ранньовесняне підживлення, по кращих – у весняному підживленні.

Сівба та догляд за посівами. Озимий ячмінь чутливий до строків сівби. При ранній сівбі ячмінь восени переростає. В умовах теплої осені до часу припинення осінньої вегетації може досягти фази виходу в трубку, що набагато знижує його зимостійкість та призводить до вимерзання. Запізнення з сівбою дає слабкорозвинені посіви, які розвиваються в гірших гідротермічних умовах.

Оптимальні строки сівби ячменю настають у другій половині або в кінці сівби озимої пшениці. Його висівати треба в такий строк, аби на кожній рослині утворилось не більш ніж 4-5 пагонів.

За надто ранніх строків сівби озимого ячменю рослини сильно пошкоджуються.

Спосіб сівби – звичайний рядковий або вузькорядний. При встановленні норми висіву необхідно дотримуватись диференційованого підходу. На родючих і добре підготовлених ґрунтах з достатньою кількістю вологи норма висіву може встановлюватись на рівні 3,0 млн. га. Найвищі результати одержують при висіві 3,5 млн. га схожих насінин. І тільки при запізненні з сівбою і погіршенні умов вирощування норму висіву необхідно збільшувати до 4,0 млн. га (400 насінин/м²). На полях з низькою культурурою землеробства треба застосувати традиційно рекомендовані високі норми висіву (4,5-

5,0 млн. га схожих насінин, або 450–500 насінин/м²).

Глибина посіву. Глибоке і нерівномірне загортання насіння – основна причина зниження польової схожості і формування малопродуктивних посівів озимого ячменю. В зоні Полісся і Лісостепу Західної України, яка характеризується достатнім зволоженням ґрунту, оптимальна глибина сівби становить 2–4 см.

В умовах загущених посівів озимого ячменю створюються сприятливі умови для розвитку збудників корневих гнилей, борошнистої роси, бурої іржі; зрідженні посіви – сприяють інтенсивному ураженню рослин септоріозом.

Глибина загортання насіння має велике значення для отримання дружних і вирівняних сходів. Глибоке загортання насіння сприяє ураженню проростків насіння збудниками пліснявіння, корневих гнилей, сажкових хвороб.

Насінню для проростання необхідне тепло, волога і кисень. Ячмінь через плівчастість зерна вимагає кращих умов зволоження. При заглибленні насіння підвищується його постачання водою, але погіршується доступ кисню. Озимий ячмінь сіють відносно пізніше, при менших середньодобових температурах, тому при глибокому загортанні зростає тривалість періоду сівби – сходів.

Догляд за посівами. Проти снігової плісняви на озимому ячмені рекомендується осіннє підживлення посівів аміачною селітрою з розрахунку 0,7–0,8 ц/га при температурі +2–4°C.

Навесні ячмінь швидко відростає, пригнічуючи бур'яни. Проте озимий ячмінь більш схильний до забур'янення, ніж пшениця і жито, особливо у весняний період. Серед бур'янів однорічні можуть становити до 85-90%. За необхідності хімічного захисту озимого ячменю від бур'янів, хвороб і шкідників використовують ті ж самі пестициди, що і на ярому ячмені.

У фазі сходів – початок кушення на добре розвинених посівах ранніх строків сівби та за теплої погоди на початку масового заселення попелицями, злаковими мухами, цикадками проводять крайові

або суцільні обприскування одним із рекомендованих інсектицидів на ячмені.

У разі виявлення на сходах озимого ячменю 1–3 личинок і більше хлібної жужелиці на 1 м² і 40–50 імаго злакових мух (зеленоочки, шведської мухи та ін.) на 100 змахів сачком, або при 10% пошкоджених стебел проводять суцільні обробки посівів інсектицидами. У фазі кушення восени-взимку проти полівок й інших мишоподібних гризунів (3–5 і більше колоній на 1 га) розкладають в жилі нори по 2–3 г зернових принад роденфосу, брикетів шторму (0,7–1,5 кг/га) або бактероденциду (2–4 кг/га).

У фазі відновлення весняної вегетації – кушіння проти хлібної жужелиці, злакових мух проводять раннє весняне боронування посівів упоперек рядків, прикореневе підживлення азотними та іншими добривами (добрива рідкі азотні (КАС) – 50–80 кг/га. Після колосових попередників в осередках за чисельності понад 3-4 екз. на 1 м² личинок хлібної жужелиці проводять вибіркоче обприскування посівів рекомендованими інсектицидами.

У фазі виходу ячменю в трубку проти різних видів хлібних клопів (імаго – понад 1,5–2 екз. на 1 м²), цикад, злакових мух (30–40 на 100 змахів сачком) застосовують (вибірково), гусениць злакової листовійки (40–50 екз. на 1 м² – за теплої сухої весни і 100–150 екз. – за помірно теплої і вологої погоди) проводять обприскування крайових смуг посівів одним із дозволених інсектицидів. Слід ураховувати, що попелиці, хлібні жуки, злакові листовійки, хлібні блішки, злакові мухи на початку заселення посівів концентруються на краях поля, тому хімічні обробки проводять на крайових смугах 40–150 м завширшки.

Збирання. Озимий ячмінь, як і жито, важче збирається комбайнами, ніж ярий ячмінь чи озима пшениця. Збирання ускладнюється ламкістю колосся, схильністю до вилягання, коротким оптимальним строком обмолоту. Озимий ячмінь досягає найшвидше серед зернових I групи. Урожай починають збирати при вологості зерна не більш ніж 16–18%, але краще це робити при повній стиглості. Візуальні ознаки для початку обмолоту такі: ламкість колосся ще незначна, остюки достигли, але ламаються тільки при обмолоті. Посіви з великою кількістю підгонів доцільно збирати роздільно.

КОМЕРЦІЙНА КОМАНДА «ЗААТБАУ ПРОБСТДОРФЕР УКРАЇНА»

Штановська Олена	Директор з продажу	Elena.Shtanovska@SB-PS-UA.com	(067) 404 10 72
Косяк Антон	Керівник відділу з розвитку продуктів	Anton.Kosiak@SB-PS-UA.com	(067) 217 04 34
Сиротюк Руслан	Регіональний представник у Хмельницькій та Тернопільській областях	Ruslan.Syrotiuk@SB-PS-UA.com	(067) 827 42 34
Калеников Богдан	Регіональний представник у Волинській та Рівненській областях	Bohdan.Kalenikov@SB-PS-UA.com	(067) 139 89 00
Яблочнюк Олесь	Регіональний представник у Вінницькій області	Oles.Yablochnyuk@SB-PS-UA.com	(067) 400 54 97
Іваненко Олексій	Регіональний представник у Житомирській та Київській областях	Alexey.Ivanenko@SB-PS-UA.com	(067) 819 07 19
Полетавкін Максим	Регіональний представник у Чернігівській області	Maksim.Poletavkin@SB-PS-UA.com	(067) 910 74 07
Тютюнник Сергій	Регіональний представник у Полтавській області	Sergey.Tyutyunnik@SB-PS-UA.com	(067) 260 84 60
Шовкопляс Олександр	Регіональний представник у Черкаській області	Oleksandr.Shovkoplyas@SB-PS-UA.com	(067) 412 77 93
Мисюкевич Едуард	Регіональний представник у Кіровоградській області	Eduard.Misyukevich@SB-PS-UA.com	(066) 201 87 45
Россіков Юрій	Регіональний представник у Миколаївській та Одеській областях	Yuriy.Rossikov@SB-PS-UA.com	(067) 464 20 54

ТОВ «ЗААТБАУ ПРОБСТДОРФЕР УКРАЇНА»
02132 Київ, вул. Дніпровська набережна, 26 Ж
Tel: +38 044 227 85 80
www.sb-ps-ua.com
<https://www.facebook.com/saatbau.ukraine/>